

NOVI

Izhaja vsako sredo ob 6 jutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za izposojstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu »Novoga Domoljubca«, naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu »Novoga Domoljubca«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Žalostni pojavi med slov. ljudstvom.

Zadnja »Domovina«, ki je plačana vsako sredo, da grdi slovensko ljudstvo ter ga sramoti, piše pod zgornjim naslovom o strašni posirovelosti med našim ljudstvom. Pač pa hvali razmere v Macedoniji, kjer je menda sam paradiz.

Če je kaj posirovelosti med našim ljudstvom, je treba poiskati vzrokov. In ti ležijo na dlani.

Pri zadnji poroti — in te prinaša Domovina kot dokaz »strašne posirovelosti našega ljudstva — so se obravnavali dvojni zločini, umori in tatvine. Sedaj pa pogledimo, iz kakšne šole prihajajo taki morilci in tatovi.

V Štepanji vasi se je pred meseci izvršil umor, ki ga je izvršil fant, ki je izšel iz sokolstva in v katerega družini so vedno brali brezverske časopise. O tem smo že takrat poročali. Čez nekaj mesecev se je v isti Štepanji vasi izvršil nov umor — zopet ga ima na vesti mož, ki prisega na liberalni evangelij. Lansko leto je na Igu zaklal neli Sokol Orlo, ki je hotel miriti v nekem prepripi.

Pa pogledimo sokolske plesne, ki trajajo skoro povsod do zgodnjega jutra. Lahko si mislimo, kaj pomeni n. pr. za pošteno dekle celonočni ples med pijanimi fanti. Ni čuda, da tudi ob priliki takih plesov pride do pretefov in umorov. Tako je bilo lansko leto v Mojstrani, kjer je nekdo ob priliki sokolskega plesa smrtno oklal svojega sovražnika, tako je bilo letos na Igu, kjer se je ob priliki sokolskega plesa vršil pretep, čeprav udeleženci niso bili sokoli. Saj tudi ni čuda: pijača in noč imata svojo moč. Sokolskih ponočnih plesov pa je brezštevilno, zato se podivjanost in posirovelost mora širiti med ljudstvo.

In drugo, kar vpliva na ljudsko vest, da glede umora ni več tako natančna, je to: v Sloveniji imamo znano organizacijo, ki jo Domovina proslavlja do neba. Gospodje, ki so iz vsega sreča za to organizacijo, imajo na vesti par umorov, ki niso

bill kaznovani. Imajo na vesti celo vrsto nasilnih dejanj in pretefov, ki so bili plačani od tistih ljudi, ki vzdržujejo in plačujejo Domovino. In še so nam dobro v spominu pretepl in nasilja in strelji po ljubljanskih ulicah, ki so silno »vzgojno« vplivali na vse tiste, ki so že itak nagnjeni k nasilnim dejanjem.

Če pa je vsa liberalna javnost odobravala ali zagovarjala te umore, nasilja, pretepe in jih slavila celo kot velika dejanja — ali je potem kaj čudno, da slabotnejši ljudje izgubijo pravo smer in si mislijo: če smejo to gospodje, ki jih za nasilstva še hvalijo in plačajo, zakaj ne bi mi!

Prav jo, da pridejo pred poroto vsa nasilstva, a prvi, ki bi morali priti, so tisti, ki izdajajo »Domovino« in »Jutro«, ki sta brez dvoma največja povzročitelja »strašne posirovelosti našega ljudstva«, o kateri hnavsko piše »Domovina« ter nam stavi za zgled Macedonijo.

In tatvine! Če kradejo visoki gospodje iz ljudskega premoženja, in sicer milijone, ali ni najbližji sklep, ki ga naredi k slabemu nagajen nezobrazen človek: če smejo le-ti in niso kaznovani, zakaj ne bi smel jaz. »Domovina« pa je tista, ki zagovarja in štiti in hvali ter do neba povzdiguje te gospode tatove.

Vrhu tega pa »Domovina« tako vneto in goreče blati in sramoti vse, kar je v zvezi z vero in duhovnikom, da mera vsakdo, ki jo bere,časoma izgubi vse spoštovanje do tega, kar eznanja duhovnik v cerkvi: spoštovanje do zakramentov in do božjih zapovedi. Če pa ni več zakramentov — kako majhno je število onih sokolov in orjancev, ki redno prejemajo svete zakramente — in če ni več spoštovanja do božjih zapovedi, kaj naj sledi iz tega drugega kot posirovelost, umor in tatvina?

In npravno propalost, ki se marsikje pokaže med našim ljudstvom! Pogledj v »Jutro«, kakšne grde in pohotne romane in dogodbiče prinaša, samo zato, da s takim opolzkim berilom pridobiva bravcev. Za strahotno pohujšanje, ki ga s tem širi, se ne menj. In »Domovina« ti priporoča v mnogi številki knjige, ki jih dostojen človek niti v roke ne prime, in ki pomenijo

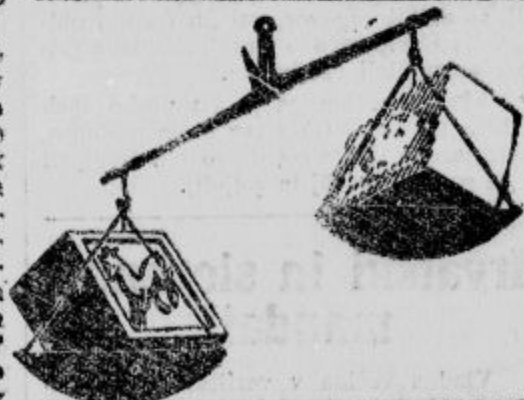
za mladega človeka tak padec v pohotnost da se bo le težko še dvignil.

Naše organizacije, najsi bodo še cerkvene ali svetne, opravljajo v preganjanju posirovelosti, ki se izliva iz liberalnega časopisja, zlasti iz »Domovine«, »Jutro«, ogromno in težko delo. Hvala Bogu, tudi uspešno, četudi se vedno vse ne posreči. S posebnim ponosom moramo ugotoviti, da se naši fantje, vzrastli v naših organizacijah, na splošno zelo dobro drže. Ko se zadnjič odhajali fantje k vojakom, tedaj si videl naše fante z orlovskimi znaki: nih enega med njimi, ki bi se mu poznala kapljica vina. Stroga navodila, ki jih imajo baš v tem oziru Orli od svoje organizacije, pridejo v polni meri do veljave. Bog daj, da bi starši v vedno večji meri uvidevali, kako potrebna je za njihove sinove poštena fantovska družina, ki jo ustvarja orlovska organizacija in kako je versko in moralno nevarno za fante, če zaidejo v sokolsko tovaršijo ali če je njihova stalna dušna hrana brezverska in umazana »Domovina«.

KAMGARN in SUKNO

za moške obleke

R. MIKLAUC — Ljubljana.

MILO „GAZELA“ ODEHTA
PO SVOJI IZBORNI KAKOVOSTI
vse manjvredne, cenejše izdelke.
DOBITE GA V VSAKI TRGOVINI

Kako se je 'volilo'.

Verifikacijski odbor je dovršil svoje delo. Pri potrjevanju mandatov niso bile prav nič upoštevane pritožbe in dokazi opozicije, da so se volitve vršile z velikimi goljufijami in nasilji. Vladni poslanci do sami priznavajo in pravijo, da so morali tako delati, sicer pa ne bi dobili večine poslancev. Zato so bile tudi volitve vseh vladnih poslancev potrjene.

V naslednjem prinašamo nekoliko zgledov, iz katerih se da približno posneti, kakšne so balkanske volitve.

Na volišču Senaj, kjer je bil izvoljen radikal, se kroglice sploh niso preštele, ampak so kratkoma zapisali najvišje število kroglice za radikalnega poslanca.

Dr. Pečić izjavlja, kako je v novosadskem okrožju moral bežati s 60 volivci pred svinčenkami, ki so letele na vse strani. »32 let sem bil poslanec,« pravi, »pa ugotavljam, da se taka nasilja še niso nikdar dogajala kakor sedaj.«

Skrinjice so prestavljali na več krajih, da so volilce zmešali.

V okrožju Raška—Zrečani so morali volivci — kakor je dokazal dr. Kumanudi — odpreti roko, ko so jo potegnili iz radikalne skrinjice. Ker pa je bil kljub temu izvoljen protivladni kandidat, so nekateri predsedniki volilnih odborov ponaredili volilne zapisnike. S tem so zmagali radikali.

V okrožju Kragujevac, kjer je opozicija dobila 47 glasov premalo za izvolitev, so bili v mnogih krajih aretirani varuhi skrinjice Davidovičeve stranke in njih namestniki, in šele čez štiri dni izpuščeni. Predsednik nekega volilnega odbora je v enem okrožju prišel na volišče z bombo in revolverjem in nagnal volilce z volišča, tako da so morali volivci drugih strank oditi Računa, da nad tiseč volivcev ni moglo glasovati. Skrinjice niso bile postavljene v predpisanem redu. V mnogih krajih sploh ni bilo opozicijskih skrinjic. Trdi, da so volilne kroglice presipavali na voliščih, kjer ni bilo varuhov Davidovičeve stranke.

V Skopljskem okrožju so četniki pretepevali volilce in ko so se le-ti pritožili, so dobili odgovor, naj jih četniki ubijejo. Za Davidovičovo stranko oddane glasove so prišteli radikalom.

Vladna večina pa je šla preko vseh pritožb ter je potrdila vse svoje poslance, kljub jasnim dokazom, da so bili izvoljeni le na podlagi nasilij in goljufij.

Hrvatski in slovenski mandati.

Vladna večina v verifikacijskem odboru je kljub jasnim dokazom o strahotnih nasiljih in goljufijah, s pomočjo katerih so bili mnogi vladni poslanci izvoljeni, predlagala narodni skupščini potrditev vseh vladnih poslancev.

Nasprotno pa je zavrgla vseh 61 Radličevih mandatov, o štajerskih poslancih

SLS pa je sklenila, da se stvari poseben razgovor v narodni skupščini.

Hrvatske Radiceve poslance je verifikacijski odbor, v katerem ima vlada en glas večine, predlagal, da se ne potrdijo; vladna večina pravi, da zato, ker so proti državi. Potrdila je samo 6 hrvaških poslancev, ki pripadajo Hrvatski zajednici.

Proti volitvam štajerskih poslancev SLS so se pritožili liberalci, češ da je SLS vodila nasilno in protipostavno agitacijo. Pri tem je liberalni poslanec dr. Pivko tako udrihal po duhovnikih in obmejnih Slovincih, da je vsled glasnega protesta naših poslancev moral sredi govora nehati in je predsednik prekinil sejo.

Dr. Hohnjec je nato razložil, kako so nasprotno žerjavovci nepostavno in z nasiljem agitirali: javne oblasti so delale za dr. Pivka, časopise so ustavljali, občinske odbore razpuščali, ponaredili so pismo kardinala Gasparija itd. Zato predlaga, da se mandat dr. Pivka razveljavi.

Vladna večina pa, ki je že pri srbskih poslancih pokazala, kako upošteva dokaze opozicije, je potrdila dr. Pivka, pač pa je sklenila, da se otvori o štajerskih poslancih SLS v narodni skupščini še poseben razgovor.

V znak protesta proti takemu krivičnemu in nasilnemu postopanju so vsi člani verifikacijskega odbora, ki pripadajo bloku narodnega sporazuma in ljudske demokracije, zapustili zbornico, kar je bilo zlasti radikalom zelo neprijetno.

Najbrže pod vtiem tega odločnega nastopa so radikali potem glasovali za potrditev dr. Korošca v Ljubljani in potrditev kranjskih poslancev SLS, čeprav je dr. Žerjav vložil pritožbo proti ljubljanskim volitvam.

Sklepi verifikacijskega odbora pridejo sedaj kot predlogi pred narodno skupščino, ki bo sklepala končno veljavno. Jasno je, da hočejo radikali pritisniti s sklepi verifikacijskega odbora na Hrvate in na Slovence, da bi se odrekli avtonomiji.

Tega seveda naši poslanci ne bodo naredili, ker vsak dan bolj vidimo, kako gospodarsko in kulturno propadamo radi Žerjavovega in Pucljevega centralizma.

Našim bravcem, županstvom in zavodom priporočamo delavnico za štampilje Teodor Rabčič, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26.

Velika izbira ŠTOFOV

od 45 Din dalje, oksfordov od 13 Din dalje, rujave in bele kotenine od 10 Din dalje, kambrikov 13, 14 in 15 Din za metr in vsega manufakt. blaga po znižanih cenah v trgovini Mihašjo LAPUH, Škofja Loka, Spodnji trg — kapucinsko predmestje.

Srebrne krone kupim.

- Ponudbe na upravo lista pod »KRONE«. 1556

LANENO PREDIVO

zamenja za pravo dom. platno in sprejema laneno prejo v tkanje. Prodaja tudi lepo platno za rjuhe najceneje tkalnica »Krosna«, Ljublj., Zrinjskega c. 6.

Posestvo okrog 40 oralov njiv in gozda, s lepimi obsež. poslopji, v lepi ravlini, 1 uro od Kranja, se zelo poceni proda. Več se izve pri L. REBOLJ, KRANJ. 1663

Kovačnica je napredaj z vrhom, izven vasi Guncije, ¼ ure od post. Vižmarje. - Leopold Bezjak, Guncije, p. št. Vid n. Ljublj.

PO-SVETU

Delovanje koroških Slovencev na prosvetnem polju. Katoliški Slovenci so na Koroškem organizirani v S. k. soc. zvezi za Koroško, ki prav živahno deluje. Pretekli teden so imeli občni zbor, ki je pričal o lepem kulturnem gibanju med koroškimi Slovenci. Priredili so nad 100 sestankov, 3 izobraževalne tečaje, vprizorili 49 iger. Knjig se je prečitalo nad 8000. V zvezi je včlanjenih 38 društev.

Volitev predsednika nemške republike se bo vršila 21. marca t. l. Za volitev vlada veliko zanimanje. Stranke se pogajajo za skupnega kandidata. Med kandidati se imenuje bivši kancler in vodja centra dr. Marks, dalje sedanji državni kancler dr. Luther in predsednik državnega sodišča dr. Simons, ki je začasno prevzel vodstvo republike. Največ izgledov na izvolitev ima vsekakor dr. Marks.

Svet zveze narodov. Te dni se vrše v Zenevi (v Švici) seje sveta zveze narodov. Poleg drugih važnih zadev razpravljajo tudi o vstopu Nemčije v »društvo narodov«.

Izgređi v Italiji. Fašisti neprestano razgrajajo in napadajo svoje protivnike. V Firenci je prišlo do velikih spopadov med njimi in bojevniki, t. j. tistih, ki so se udeležili vojne. Fašisti vlamljajo v lokale svojih nasprotnikov in uničujejo njihovo imovino. Oblast pa mirno gleda to nezasišano divjanje.

Katoliške manifestacije na Francoskem. Po celi francoski državi prirejajo katoličani velike manifestacije za svoje pravice, ki jih jim hoče krotiti framazonska francoska vlada. V mestu Lavalu se je zadnje nedelje udeležilo take manifestacije nad 25.000 ljudi.

Ženski dan v sovjetski Rusiji. Dne 9. marca t. l. se je po vsej Rusiji praznoval mednarodni ženski dan. Vršila so se velika zborovanja, na katerih so nastopale ženske govornice, ki so se potegovala za pravice ženske in njeno enakopravnost z moškimi.

Iz Turčije. Turčija zadnja leta zelo napreduje in posnema evropske države. Vpeljali so narodno skupščino, ki sklepa moderne zakone. Odpravili so že tudi mnogoženstvo, kar pa se ne da tako hitro izvesti, ker je to star turški običaj. Vlada pa hoče biti tudi demokratična in je te dni ustavila v Carigradu 3 nasprotna liste.

Gospodinja in samost. kuharica

ISCE MESTA v župnišču ali v kaki drugi poštenih hiši. — Naslov pove uprava »Nov. Demok. ljuba« pod št. 1589.

KOLARSKEGA VAJENCA

kateri se je že eno ali dve leti učil, sprejme takoj J. LEGAT — NAKLO. 1664

»Es-ka« KOLESA, najboljša sedanjosti, ter živahne stroje »EXCELLA« dobite po originalnih cenah pri M. PLEVEL, podružnica tvrdke J. GOREC, PRESKA, Medvođe. 1578

Naznanilo. Gospod JOSEF POGAČAR je IZSTOPIL iz službe »VZAJEMNE ZAVAROVALNICE« v Ljubljani. 1698

NOVICAR

d Umri je v Ljubljani ž. g. p. Placid Fabiani, frančiškan. Po svoji veliki dobroti, potrpežljivosti in gorečnosti je bil v Ljubljani silno priljubljen zlasti kot spovednik. Mnogo zastarelih grešnikov, zlasti med meščanskimi krogi, je spravil z Bogom ter jih na zadnjo uro pripeljal na pravo pot. V spovednici je presedel od zgodnjega jutra včasih po cele popoldneve, popoldan pa je nepretrgoma obiskoval bolnike. S svojo ljubeznivostjo, prisotnostjo duha ter vztrajnostjo je omečil mnogo za Boga zakrnjenih src. Ko je nekdo prišel obiskat nekega na smrt bolnega polkovnika, mu je le-ta, ko ga je zagledal pri vratih, pokazal s roko ter zavpil: marš ven. G. p. Placid pa ni izgubil prisotnosti duha ter odvrnil: Gospod polkovnik, v tej stvari imam pa jaz komandirati. In polkovnik se je spravil z Bogom. Sličnih dogodkov iz njegovega življenja je vse polno; razvidno pa je iz njih, da je dal Bog blagemu frančiškancu, ki ga je bila sama dobroti, poseben dar, da je našel vrata tudi v najbolj brezverna srca. Bog mu bodi večni plačnik!

d 25 letnico svojega službovanja in delovanja v Jugoslovanski tiskarni je obhajal prejšnji teden njen ravnatelj g. Karl Čuč. Pred 25 leti je nastopil službo kot stavec v tiskarni. Vselej svoje nadarjenosti podjetnosti in trgovske dalekovidnosti pa je napredoval do vodje enega največjih in najmodernejše opremljenih tiskarskih podjetij v naši državi. In baš to je velika njegova zasluga: znal je vedno hoditi z duhom časa in s tehničnim razvojem tiskarske obrti ter je v tem pravcu razvil Jugoslovansko tiskarno v prvo tiskarsko podjetje v Sloveniji; zato ni čuda, da je bil on vedno kašipot vsem slovenskim tiskarnam glede najmodernejšega izpopolnjevanja tiskarne in da poseduje danes Jugoslovanska tiskarna najnovejše stroje, kakršnih še sploh drugod v Sloveniji ni. G. ravnatelj uživa vprav radi svoje trgovske podjetnosti — pa tudi previdnosti velik ugled v gospodarstvenem življenju našega naroda. Jubilantno iskreno čestitamo in mu želimo najbržnejšega zdravja ter še 50 letnico v Jugoslovanski tiskarni.

d Za povzdigo kmetijstva. Kmetijski minister priredi letošnje leto celo vrsto kmetijskih razstav, ki so za napredek kmetijstva velikega pomena. Vršile se bodo povsod razen v Sloveniji. Zakaj kmetijski minister ni več dr. Kulovec, temveč vlada v državi dr. Žerjavov centralizem. Slovenski kmet: plačaj davke, voli Žerjava, beri »Domovina« in tiho bodi!

d Kaj je Marijina družba? Ali mislite, da to veste ve, dekleta? Ali mislite, da vedo to Vaši dušni pastirji ali morda celo g. škof. Kaj še? To ve samo »Domovina«, ki piše v 11. številki L. I. na str. 9, da »često ni nič drugega, kakor navadna politična garda za pridobivanje moških ob političnem in da »Domovina« hoče »ožigosati« njihovo (namreč Marijinih družbenic) svetohlinstvo in hinavstvo, ki se skriva pod firmo

Marijine družbec. Dekleta, sedaj vidite svojo fotografijo, kakor jo je naslikala »Domovina«. Zato, Marijine družbenice, na delo za »Domovino«, ki bo kmalu o Marijinih družbah tako pisala, da bo nadomestovala molitvenik.

d »Domovina« se huduje, če članice Marijinih družb delajo proti »Domovini«, češ Marijina družba je cerkvena organizacija, »Domovina« pa je političen list. Zato da ne sme Marijina družba delati proti »Domovini«. Domovina je političen list, res je to. »Domovina« pa je tudi list, ki piše proti verskim ustanovam, blati verske družbe, sramoti duhovnike s namenom, da jim jemlje dušnopastirski ugled. Zato je po katekizmu, katerega tudi »Domovina« pravi da spoštuje, dolžnost katoličana, da ne bere takih listov, torej da tudi dela proti razširjanju slabega časopisja.

d Brezverstvo »Domovine«. »Domovina« silno boli, ker »Domoljub« brezobzirno razkriva njeno umazano in brezversko pisavo. V svojih »Beležkah« je napisal neki »kmet« (ki pa je urednik Domovine sam, kar se pozna iz sloga) pismo, v katerem pravi, da ni v Domovini našel še nikoli nič brezverskega. Naj ta »kmet« v uredništvu »Domovine« pogleda št. 18. lanske Domovine, kjer ta dični list pravi, da smo kristjani Marijo dobili od boginje Venere (ki je bila velika nečistnica), Bog Oče pa je od grškega Zeusa (ki je bil prešustnik). V 10. številki letošnjega leta piše »Domovina« v uvodnem članku, da so pravoslavna in katoliška vera iste vrednosti in da je tega mnenja celo katoliška cerkev. To se pravi, da sta resnica in neresnica enakovredni in torej obe Bogu enako ljubli. Ali je to brezverstvo ali ni? V isti številki se v Listku tako grdo piše o Marijini družbi, da mora vsak, ki Domovini verjame, misliti: Marijina družba je samo ustanova za svetohlinke in nečistice. In tako dela Domovina ponovno. V inseratnem delu priporoča knjige, ki so tako pohotne, ostudne, tako grdo obrekljive proti katoliški cerkvi, da je mlad človek ne more prebrati, ne da bi temeljito omajal svojo čistost in vero. In sedaj naj Domovina še trdi, da ni brezverska in umazana. Dekleta, ki vam je na srcu Vaše dobro ime in bodočnost Vaših družin — v boj proti tej kugi v slovenskih domovih.

d Načobudni dijaki. Med družinami v Mostaru je te dni veliko strahu in razburjenja. Njihovi 13 do 16 letni sinovi, ki so obiskovali tamkajšnje gimnazije, so brez sledi izginili. Baje so se fantje namenili v Ameriko, ker jim na šoli vsled »nasilja profesorjev« ni več obstanka. Ob zadnjem polletju je padlo na mostarski gimnaziji skoraj tri četrtine učencev.

d Nov težek gospodarski udarec za Slovenijo. Dr. Žerjavov in Puceljev centralizem je dal Slovincem zopet krepko broo, ki bo imela v gospodarskem življenju kaj žalostne posledice. Čekovni ravnatelj v Belgradu je odredil, da se mora ves denar ljub-

ljanskega ček. urada pošiljati v Belgrad. Dosedaj ga je čekovni urad nalagal v slovenske denarne zavode, kjer so ga dobivali naši obrtniki, trgovci in industriji na posodo. Tega denarja je vedno v zalogi okrog 50 milijonov dinarjev. Sedaj gre denar v Belgrad, obrtniki in trgovci ter industriji pa naj bodo brez kreditov, delavci pa — brez dela. Sijajno napredujemo v gospodarstvu pod vlado dr. Žerjava.

d Brzovlak skočil s tira. Blizu Slavenskega Broda med postajama Sibirje in Orlovac se je 14. t. m. zjutraj zgodila težka železniška nesreča, ki k sreči ni zahtevala smrtnih žrtev. S tira je skočil belgrajski brzovlak, ki prihaja v Zagreb ob 6.55 min. zjutraj in v Ljubljano ob tričetrt na enajst dopoldne. Nesreča se je zgodila blizu vasi Radavanje, ker je počila tračnica na več mestih. Štirje vozovi so se prevrnili preko nasipa v jarek. Med ponesrečenimi vagoni je bil tudi spalni voz. Iz Siska je prišla na lice meeta takoj rešilna ekspedicija. Ranjenih je bilo 12 oseb, ki so večinoma Nemci in Romuni. Brzovlak je dospel v Zagreb z dvema vagonoma ob 10.12 min. (mesto ob 6.55 min.). Ob 9. dopoldne je bil redni promet zopet vpostavljen. Vselej nesreče je bil prekinjen tudi brzovlakov in telefonski promet, ker je bilo izruvanih tudi več drogov in žice pretrgane. Tekom dneva je bilo tudi to popravljeno.

d 30.000 muslimanov se letos izseli iz Jugoslavije v Turčijo. Prihodnje leto pa 50.000. Turška vlada bo dala naseljenost brezplačno zemljo in žito.

d »Občinska uprava« 2. številka je pravkar izšla. Vsaki občini in vsakemu naročniku prinaša mnogo poučnega. V prvem članku poučuje in odgovarja na vprašanje: Kdaj in kako se pridobi domovinska pravica s stalno nastavitvijo. Naslednji članek razpravlja o živinskih potnih listih. Tosedmerna pouka so si želeli kmetijski gospodarji že dolgo. Nešteto potov in sitnosti jim bo s tem priljubljenih. V tretjem sestavku bo pa našel vsak župan in občinski odbornik prepotrebna navodila o najemanju občinskih posejil. — Pod naslovom »Vprašanja in odgovori«, pojasnjuje naš tele zadeve: Izgon iz občine, kedo proglašaja pota za javna občinska pota, komu in kako se smejo odmeriti občinska pota za vzdrževanje, kolkovanje potrdil železničarjem, razširjanje občinske ceste, domovinstvo, mandat občinskega odbornika, izpust iz državljanstva, občinski blagajniki, drevje ob meji, paša po gozdovih. — List je tako vzorno urejen, da se sam najbolje priporoča. Naročajte ga!

d V moški bolnici usmiljenih bratov v Kandiji je bilo v L. 1924 1305 bolnikov. Od teh je bilo ozdravljenih 883, zboljanih 248 neozdravljivih 64, umrlo jih je 38. Za drugo leto jih je ostalo 67. Število oskrbovanih dni je bilo 24.713. Posamezen bolnik je bil povprečno oskrbovan 19 dni. Operacij je bilo 283, največ radi kile (bruh) 48.

d 10 našnih pesem je zbirka najnovejših Premrlovih mašnih pesmi, ki bodo vsem našim cerkvenim zborom zelo dobre došle. Vse skladbe so zelo pevne, melodijske, ne pretežke, obenem pa imajo v sebi toliko glasbenih novosti in pestrosti, da jih je užitek poslušati. Cerkvenim zborom,

ki se trudijo za resnično lepo petje v cerkvi, zbirko najtopleje priporočamo. Stane 10 Din, 5 izvodov 40 Din, od 10 izvodov dalje pa so po 6 Din. Dobivajo se pri Upravi Cerkvenega glasbenika v Ljubljani (Predškofijo) ter vprodajalni K. T. D. (Ničman).

d Umril je v hiralnici sv. Jožefa v Ljubljani g. Avg. Sever, kaplan v Preserju. Bil je šele poldrugo leto v dušnem pastirstvu. Pokoj njegovi nadvse bladi duši!

d Umrila je širom Slovenije znana, vzorna voditeljica gospodinjskih tečajev gđ. Julija Jaklič. Kjerkoli je vodila tečaj, so jo dekleta izredno vzljubile in se je ob njeni smrti marsikatero oko širom Slovenije porosilo. Bog ji bodi večni plačnik!

— Smrtna kosa. V petek 13. t. m. je umrl na Cviblu pri Žužemberku g. Franc Mrvar, p. d. Bobnar, vzoren krščanski mož in vrl pristaš SLS. Bil je svoj čas dolgoleten občinski svetovalec, do smrti odbornik hranilnice in drugih naših društev. Pokopali so ga v nedeljo dopoldne ob ogromni udeležbi ljudi iz domače in sorodnih župnij, kjer je užival splošno spoštovanje. Svetila mu večna luč!

d Izgon tujcev. V Združenih državah Amerike bodo popisali vse naseljence. Kdor se ne bo mogel izkazati z dokumenti, da se je naselil po postavah, ga bodo izgnali, pa naj je tudi že 20 let v Ameriki. Na ta način hočejo izgnati do 200.000 tujcev, o katerih mislijo, da so se nepostavno vtihotapili v Ameriko.

d Poneverbe v deželni bolnici. Blagajnik deželne bolnice Hijacint Bukovič in njegov tovariš Ludovik Kramer sta v zadnjem času nad vse razpisno živela — eden od obeh je bil Sokol in Orjunc. Državni pravdnik jih je obdolžil, da sta poneverila deželni bolnici čez dva milijona kron in to v času, ko so bolnike metali iz bolnice, češ da ni denarja, kar je sodnik sam ugotovil. Hijacint Bukovič je vse priznal ter z vso odločnostjo trdil, da sta s Kramarjem slepčila sporazumno in da sta si denar pošteno delila na polovico. Kramar pa je zanikal vsako krivdo in trdil, da ni ničesar vedel. Da se dobijo še nadaljnji dokazi, je sodnik preložil obravnavo na prihodnjo poroto.

d Tri žrtve razbrzdanosti. Služkinja Marija Jerebova, ki je služila v Bistri pri Borovnici, je imela ljubavno razmerje z orožnikom Adolfom Ogrincem s Škofljice. Povila je živo nezakonsko dete, ki ga je zadušila ter skrila v neki zaboj v kleti. Nato je šlo obupano dekle k zdravniku, ki ji je svetoval, naj se sama javi orožnikom. Dekle pa tega ni storilo, pač pa je šlo v Ljubljano, odkoder so potegnili nje mrtvo truplo. Prizadeti orožnik Adolf Ogrinc se je radi tega v Škofljici s svojo službeno puško ustrelil.

d Tatvine in vlomi v Ljubljani. V Ljubljani so se vlomi zopet začeli množiti. Prišli so iz ječe uzmovčiči, ki so tvorili svoj čas dobro organizirano družbo ter hočejo najbrž ta svoj posel nadaljevati. Vlamljajo in krađe vse križem, ponoči in podnevi. Jih bo treba zopet poloviti in za dalj časa spraviti pod ključ.

— Velika tatvina na poštne uradu v Kranju. V noči na soboto je bilo vlomljeno v poštne urad v Kranju. Neznani roparji so si nedvomno že prej temeljito ogledali poštne po-

slopje. V noči, najbrže po polnoči, so prišli od zadaj čez vrt do poštnega poslopja. Tam so si izposodili iz drvarnice par metrov dolg in zelo močan kol, ki so ga ošpičili ter z njim raztrgali mrežo v oknu. Skozi to odprtino sta se nato splazila dva vlomilca v notranjost, tretji je pa čakal zunaj, da pazi. Rojarji so bili zelo pazljivi. Kajti o polnoči je šel mimo poštnega poslopja na Glavnem trgu upravnik kranjske pošte g. Cof in ni videl ničesar sumljivega. Približno ob istem času so morali biti vlomilci že pri odpiranju blagajne. Z ostrimi škarjami so izrezali v trikotu kos blagajne ob strani, izrezali istotako drugo steno in tako so prišli do bogate gotovine — Din 64.945, ki so jo naglo pobasali v svoje globoke malhe. Z mastnim plenom pa se vlomilci niso vrnili po stari poti nazaj, ampak so odprli glavna vrata na Glavni trg. Od tukaj so jo popihali nemoteno v Stražišče, kjer so si denar razdelili in odhiteli proti jutru v bližnje hribe. Sumi se, da so odšli proti Sv. Joštu. Vse sledi kažejo, da so storili Tržičani. To se sklepa radi dejstva, da se zadržujejo samo v kranjskem kotu blizu meje, kjer jim je lahko ulti za slučaj nevarnosti čez mejo. Ker so kmetje v okolici videli prejšnje dni tri neznane osebe sumljivega vedenja, so varnostne oblasti podvzele vse korake, da ugotove njih identiteto.

d Duhovski naraščaj na Angleškem. »La Scuola cattolica« o padanju števila angl. protestantskih duhovnikov. Škof v Durkhamu je izjavil, da je padlo število v par letih za 4000. Vsako leto jih umre okrog 700, novih je pa le 250—300. Kot razlog navajajo nekateri preveliko obremenjenje in »teološke težkoče«. Za kat. cerkev je stanje v tem oziru precej dobro. Kat. semenišča so precej polna. Podobno je na Irskem, kjer je protestantski Trinity College imel pred leti 170 gojencev, danes pa le še 20. Naraščaja kat. duhovščine pa je toliko, da jih gre še precej lahko v zunanje misijone.

sv Osem let živ pokopan. Blizu mesta Vilna na Poljskem so razvaline skladišč nekdanje ruske armade. Skladišča in kleti je ruska armada pri umiku l. 1916 deloma sežgala, deloma razstrelila; niso hoteli, da bi bogate zaloge prišle v druge roke. Med razstrelbo zalog je padel neki vojak v klet; nihče ga ni opazil in Rusi so pozneje mislili, da se je izgubil ali pa da je padel. Poljska vojna uprava sedaj tam zopet zida in so te dni eno od kletki odprli. In kaj so dobili notri? Človeka, ki je celih osem let prebival tam, sam in zapuščen. Najbujnejša domišljija nam ga ne more opisati: popolnoma je bil poraščen, divja zver, zgubil je bil spomin in vid. Kajti le malo svetlobe je prihajalo v klet skoz majhno zamreženo okence. Njegova obleka je bila seveda samo še eunja. Živel se je izključno le od zalog in konserv, ki so bile v kleti shranjene. Ven ni bil mogel, ker je bil vsled eksplozije vhod s kamenjem in bruni popolnoma zaprt. Peljali so ga na prsto in so mu dali jesti in piti. A ni prenesel solnčne luči in svežega zraka, in je čez tri dni umrl, ne da bi bil besedico spregovoril. Poljska vlada ga je dala pokopati na pokopališču v Vilni z vsemi vojaškimi častmi.

VOJAŠKE ZADEVE.

Mladeniči-rekruti rojeni 1900. Nekaj mladeničev rojenih l. 1900. je letos vpkli-

canih. Če so omenjeni že služili v bivši avstroogrski vojski, naj si preskrbijo »uradna uverenja«, ki naj jih predlože komandi vojnega okrožja in jim potem ne bo treba služiti.

Obvestitev vojaške oblasti o smrti vojaškega obvezanca. Občine morajo po obstoječih predpisih imeti vedno vse vojaške obveznike v evidenci, tako da ob vsakem času vedo za posameznega obveznika. Ako vojaški obveznik umre, mora županstvo o njegovi smrti obvestiti komando vojnega okrožja, da se to zabeleži v občinskem spisku. Pripominjamo, da traja vojaška obveznost do 55. leta starosti.

Prijave vojaških obveznikov. Vsak vojaški obvezanec se mora odjaviti pri županstvu, ako zapusti občino in se zopet prijaviti pri županstvu novega volišča. Vedno pa mora obvestiti svojo domovinsko občino o svojem bivališču. Vsakdo, ki pride v inozemstvo, se mora javiti pri našem konzulatu.

Vprašanje. Sem prvenec rojen 1905 in pridem letos na nabor, brat je rojen l. 1893. Ali imam pravico do skrajšanega roka? J. F. V.

Odgovor. Ker ste prvenec in ker Vaš brat ob priliki vašega nabora še ne bo 17 let star, imate pravico do skrajšanega roka.

Vprašanje. Sem edini sin vdove in sem rojen l. 1905. Imamo pa pri hiši svaka, ki je rojen l. 1890., ki je v vojski služil 3 leta in je postal invalid ter dobiva podporo. Ali se morem smatrati za hranilca svoje matere? Ali imam pravico do skrajšanega roka? A. B. V.

Odgovor. Vprašanje ni jasno, ker niste navedli niti davkov, niti kaj dela svak pri hiši in če je on gospodar, ki ima dolžnost skrbeti za Vašo mater. Če je tako, tedaj je jasno, da se Vi ne morete smatrati za hranilca. Če pa je posestvo materno in ga Vi z materjo obdelujete, tedaj ste lahko hranilec toda le, ako ne plačujete nad 20 dinarjev neposrednih davkov kot edinec pa imate pravico do skrajšanega roka.

Letošnje nabornike opozarjamo, da si pravočasno preskrbe vse listine, ki so potrebne, da dosežejo že ob priliki nabora razne ugodnosti (skrajšan rok, oprostitev). Zlasti so važne vojaške listine očeta in bratov in dalje rodbinski list. Potrdila o davkih pa ni treba, ker je morala ista še občina vpisati v rekrutni spisek.

Dopusti. Na ponovna vprašanja poročamo, da ima po vojaškem zakonu vsak vojak po 6 mesečnem službovanju pravico do 15 dnevne dopusta. Seveda je odvisno od vojakovega vedenja in njegovega poveljnika, kedaj se mu dopust dovoli in če se mu dovoli tudi daljši dopust.

PREKLIC. Anton Prašnikar prokletem in obžalujem besede, ki sem jih govoril o Janezu Trdini in Kostrevnice v gostilni pri Janežiču na Mlinšah. 1739

POZOR, KOVAČI IN KMETJE!
Dne 23. marca 1925 ob 1. uri popoldne se vrni

JAVNA DRAŽBA
v hiši Ivane Žavbi na Vrbiški, Nova cesta 395. Prodalo se bo kovaško orodje, vrtni stroj, več nakoval in primožev, 1 meh, 1 »rihtplat«, 2 pluga, 1 parizar, 1 polpokrita kožha, več predmetov za vozove ter še razne druge stvari. 1733

SIRON · DOMOVINE

ROVTE PRI LOGATCU.

Nekdo vlačil Rovtarje po časopisju, katerega pošten človek niti v roke ne prime. Ni nam do tega da bi popravljali mnenje, ki ga imajo o nas bravel »Jutra« in »Domovine«. Ti imajo za nas le besede »butasti kmeti« in nas poznajo le toliko, kolikor nas hočejo izkoristiti za svoj žep. Dopisnik bi se nam rad prikupil, pa pravi, da je Domoljub, ki ga ima skore vsaka hiša v fari, prostački — in tako misli tudi nas, ki ga čitamo. Misliš, da ne vemo, da je »Domoljub« tisti, ki nas je politično in gospodarsko izsolal, da je on tisti, ki se že 38 leto bojuje skupno s slovenskim ljudstvom za njega pravice in svobodo, katere ste mu prodali vi, demokratje! Jezi vas, da smo vam zrasli čez glavo. Dalje pravi, da so nekateri dobro politično organizirani — misli na par liberalcev. Ne le nekateri, po velikanski večini smo dobro organizirani, pa ne v stranki korupcionistov, ampak v Slov. ljudski stranki, ki je edina res ljudska stranka, ki razume naš čas in naše potrebe in dela za nas. Tudi si domišljajo dopisnik »Jutra«, da kupujemo svojo vero in prepričanje od poverjenika »Domoljuba«. Da ne boš jeno, povemo ti na ubo: »40 Domoljubov« dobimo vsak teden samo pri njem, vere in prepričanja pa od njega ne potrebujemo, ker imamo te dobrote od naših dobrih staršev sem, odkar Rovte stoje. Glede te dedščine smo res trdi Rovtarji in dopisnik naj nas ne sodi po sebi, kajti uočemo obračati plašča po vetru in svoje duše nimamo naprodaj za judežve groše. Tudi si nečemo omadeževati svojih duš z brezverskim »Jutrom« in »Domovino«, dobro vedeč, da hiša, katera ima naročen tak časopis, ne ostane dolgo krščanska.

DOL PRI LJUBLJANI

(Gospodinjaki tečaj.)

Pri nas bomo končali »gospodinjaki tečaj« 22. t. m. z razstavo v kaplaniji. Z veliko poštvovalnostjo vodi tečaj gosp. M. Odlasek, znana v tej stroki žirna naše domovina. Udeležence (21 po številu) ji bodo ohranile hvalehen spomin za njen trud in poduk. V prihodnosti bodo šele znale ceniti dobrote te šole kot gospodinje in matere. — V času od 15. do 22. marca pa se naj priklasio nove učence za vpis, ker se bo tečaj ponovno vršil do konca majnika. — Dobrodošle tudi iz sosednjih župnij.

SENCUR PRI KRANJU.

Če bi hotel iz zadnjega dopisa iz Senčurja kdo sklepati, da je g. župnik Fibser sam naredil kakšne kerake, da bi dobil odlikovanje, izjavljamo, da je take sklepanje čisto nepravilno in da dopis ni imel ne namena niti take vsebine, da bi se moglo te sklepati. — Uredništvo.

ISKA VAS PRI IGU.

(Dve zlati porokl.)

V celi fari Ig smo imeli letošniji predpust samo eno poroko. Naša vas je obhajala 31. januarja izreden dogodek: imeli smo slavnost dveh zlatih porok. Bila sta to Janez Semec, posestnik in Marija Semec roj. Cerar. Druga dva zlatoporočena pa sta bila Matevž Žug, cerkovnik pri naši podružnici in Marija Žag roj. Zagar. Vso našo podružno cerkev so dekleta in fantje pravo lepo okrasili. Mešani pevski zbor iz naše vasi jim je ob vходу v cerkev zapel pozdravno pesem in tudi med sv. mašo pel na koru. Pred cerkvijo je bil okrašen slavolok z napisom: Let 58, odkar Vas je zvezal Gospod! — Ohrani Vas še dolgo ljubi Bog! Na straneh slavoloka pa letnici št. l. 1875—31. l. 1925. — Sv. mašo in slavopostni govor so imeli g. kaplan Milavec. Cerkev je bila premajhna za vse ljudi iz vasi in okolice, ki so v tolikem številu prihiteli počakati to izredno slavnost! — Vsi žirni zlatoporočenci so prav zdravi in veseli prišli ta dan v cerkev in pred oltarjem po 50 letih

zopet obnovili svojo zakonsko zvestobo! Mi vsi — zlasti njih rojaki iz Iske vasi — jim želimo vsem štirim, da bi živeli zdravi in srečni še dolgo let med nami!

IG.

(Par zanemarivostl.)

Pustni terek zvečer je bila tudi letos v Sokol. domu maskerada. Bile so tudi razpisane nagrade za najlepše maske. Končala se je ta maskerada okoli treh ponoči. Konec je bil ta, da se je vršil na to na cesti pretop, pri katerem sta bila ranjena dva moška in — ona deklet Tisti, ki so se pri tem izkazali, pravije niso bili ravno Sokoli, ampak so se na sokolski maskeradi v nočnih urah okrepčali in usposobili za take lepe predpustne mavvve. Baje je vzrok temu, ker pri neki poroki fantje niso dobili za tolar tistih tisočev, katere so zahtevali! Ranjence so takoj odpeljali v Ljubljano v bolnišnico in par dni nato so prišli že nazaj. — O tej maskeradi moramo povedati še to, da je prišla v Sokol. dom tudi hčerka nekega izanskega posestnika. Bila je tako »okusno« opremljena in tako »dostojno« oblečena, da so se nad njo zgledevali — celo izanski Sokoli, ki glede tozadavnih ženskih predpustnih uniform niso ravno preveč rahločutni. Ali je ta gospodična dobila tudi nagrado za najlepšo masko, o tem ustno izročilo na Igu molči. — Kaplanija na Igu nujno prosi za popravilo. Čujemo, da se občina brani popraviti kaplanijo, čeprav je to dolžna popravljati. Koliko je resnice na tem, bomo poročali, ko vso stvar zvmemo od zanesljivega vira. Vemo, da je občina Ig v proračunu za l. 1925 odpravila obč. naklado na vino in meso, češ, da občina gospodarsko tako dobro stoji, da ne potrebuje teh naklad na vino. Pivci pravijo, da sedaj ni vino nič cenejšo, kot prej, temveč da je še poskočilo, dočim pivci padajo, ne sicer po številu, pač po tleh, ker je na Igu med vsemi vami v Sloveniji morda najbolj preskrbljeno za velike število gostiln: saj je same na Igu — piši ter beri 12 gostiln. — Če je kaplanija v tako slabem stanju, kaj zaton Na ljudski šoli, — pravijo, — se okna ne smeje odpirati, — ali pa prav na lahko, ker je nevarnost, da okna pade na tla in komu neprijetno skrajša življenje! Sicer pa — kot rečeno — o popravilu kaplanije kaj več povem, ko bomo zanesljivo zvedeli, kako je s stvarjo.

ČATEŽ POD ZAPLAZOM.

(Razno.)

Marsikomu je poznana naša gorska vas, saj vsako leto roma nešteto romarjev na božjo pot k Mariji zapaški. Njeno svetišče smo preteklo leto zopet dvignili eno stopnjo k popolnosti. Dozidali smo en zvonik, ki je dočela že končan in pokrit, ljudje so kot domači in iz bližnjih faraj pomagali donositi material na strmi Marijin griček z zavestjo: da kar se Mariji da, jim bo stotero povrnjeno. — V Čatežu smo pa pričeli dobaviti material in kopati temelj za novi ljudski dom. Ustanovili smo tudi orlovski odsek, ki bo tudi imel svoje zbirališče v novem domu. Orli pridno pomagajo pri delu, le žal, da se je pripetila nesreča pri streljanju kamnja, da se je en fant ponesrečil in smo ga morali dati v bolnico v Novo mesto, kjer so mu radi težke poškodbe vzeli eno oko. — Neki dopisun je v najumazanem časopisu strasel svojo jezo na našega častivrednega g. župnika. Da bi na njegove klevete odgovarjal, se mi ne zdi vredno, še manj pa potrebno. Zasluge, ki si jih je pridobil med nami, odgovarjajo na vse.

HOTIČ.

Dne 13. t. m. je ugrabila neizprosna smrt v najlepšem cvetju mlado življenje Ivanu Gričarju. Pokojni je bil star komaj 18 let. Naj v miru počiva

BOHINJSKA SREDNJA VAS.

Na dopis v liberalni »Domovine« št. 19 se mi ne zdi vredno, da odgovorim. Pozivljam pa dopisnika, da pride s pravim imenom na dan, da vsaj vem s kom imam opravka. Ugotovil bi tudi rad kolikokrat in kolike mi je ta laži-demokrat že dal birc. — Janez Grm.

ST. VID NAD LJUBLJANO.

V nedeljo 22. marca se igra v Ljudskem domu igra Stari in mladi. Ker je vpraševanje za vstopnice že sedaj veliko, prosimo, da si jih naši obiskovalci pravočasno oskrbe. Predprodaja vstopnic je od 19. 3. v trafikli pri Kautman. — Na praznik 25. marca je Orliška akademija. Nastopijo prvič z lepimi vajami, ki se bodo izvajale na Slov. orlov. taboru.

IZ SMARCE PRI KAMNIKU.

Zadnja številka »Domovine« nam je prinesla dopis iz naše vasi oziroma fare. Dopisnik se jezi, da naš g. župnik ni dovolj politično in versko obražen, da pa je zato naš Francelj na dan volitev letal od volivca do volivca, da grede ja gotove voliti, češ, gre za vero. In tretjiš se jezi nad Matjevijem Janezom, da je pri volitvah marsikateremu odprl oči, ko je volil prvo skrinjico. Dalje se jezi, da je moral baš on priti v odbor električne zadruga. Kajne mošje, jezi vas, da ne dobite te stvari v svoje roke. Zdi se nam, da je nikdar ne dobite, ker ste v pravem času pokazali svoje značaje. Kar se pa tiče našega g. župnika, mu izrekamo vsi Smarčani zaupanje in visoko spoštovanje ter izjavljamo, da vedno in povsod dela za blagor vseh faranov bres izjeme. Ugotavljamo tudi, da ima g. župnik političnega in drugega znanja toliko v majlem prstu, kot celo šmarsko naprednjaštvje v glavi, daš se ne udeležuje v toliki meri kot ga opisuje »Domovine«. Ugotavljamo, da vas šene edine le nepremagljivo sovraštvo do duhovščine. Kar se pa tiče Kristusevih nauk, pa pripominjamo, da jih je selo, selo potrebno, ne same šmarska napredna mladina, temveč tudi nekateri starejši mošje, kateri vsako nedeljo med božjo službo uganjajo razna burke na stopnicah, ki vodje na kor.

GORENJI LOGATEC.

(Mislijo.)

Od 1. do 8. marca letos smo imeli sv. misljon. Vodili so ga št. oo. jezuita, in sicer oo. Alojzij Žušek in Viktor Kopatina. Dnevne sta bili dve pridigi in za vsak stan še ena posebej. Nad vse krasna je bila procesija, v četrtek zvečer — neštete se bile množice, ki se spremljale Najsvetjše s prižganimi svečami. Tudi hiše, mimo katerih se je premikala procesija, se bile lepo rassvetljene, sa kar hvala vsem tamošnjim posestnikom in stanovalcem. Obhajanjih je bile nad 3600 ljudi, pridige se bile dobre obiskane, odlikovali se so stari mošje in fantje, ki se res v obilnem številu prihajali poslušati misljonarje in prišli tudi k sv. povedi. Dal Bog, da bi ta misljon kakor drugod tudi pri nas prinesel nove proročenke v duhovnem osiru.

ST. JERNEJ NA DOLENSKEM.

Posledica slabe vzgoje, sad liberalizma, se je zadnje čase pokazal v tem, da se toden za tednom sliši o tatvinah. Tu se vidi, kam človek zabrede, če posluša mesto božjega evangelija, evangelij liberalnega časopisja in liberalnih agitatorjev. Več o tem enkrat prihodnjik. — V nedeljo, dne 29. marca po popoldanskim službi bejli bo v »Društveni dvorani« občni zbor Konzumnega društva. Pride tudi govornik iz Ljubljane. Zadrugarji, člani Konzumnega društva, svedejate se svojih dolžnosti! Kупajte vedno le v svoji trgovini, liberalnina pa napovejte bojkot! V nedeljo, 29. marca pa vsi na občni zbor!

SUHOR PRI METLIKI.

(Razne novice.)

Po dolgem pričakovanju smo končno dobili tudi pri nas dva bronasta svona, katera je blagoslovil naš domači g. dekan Jav. Pavlovčič dne 8. t. m. Isti dan sta bila tudi dvignjena v svetli župne cerkve sv. Jofeta, da ne bo samevali prejšnji najmanjši svon, ki je bil ostal sam od krute zidnje svetovne vojske. Da smo si nabavili omenjena svona, je največja zasługa naših vrlih rojakov v Ameriki, ki se posladi do 130.000 K. Osebite gre največja zahvala nabiravcem gg. Petru Fečavar, Ivanu Petrič in Antona Ivca. Lanske leto sq

kupili Vaškani pri podružnici sv. Marka v Bašnji vasi tudi dva bronasta zvonca s pomočjo ameriških dolarjev. A ista težka delata so tretjega tovarnika. Zato vaškani, vzdrinite se in kupite ga, da bo pol Boga v čast in vam v ponosi Blilnja uniatska skupna cerkev v Radstavih dobi v kratkem dva zvonca. Tako torej bodo skoro v vseh cerkvah naškrog zvonovi oznanjevali čast božjo, samo naša sosedna župnija Radovica žal nima še novih zvonov. Posebno se nam čudno sili, da pri podružnici sv. Marjote v Bojanji vasi, ko je bilo lansko leto toliko navdušenja za zvonove, še danes nimajo nobenega. Menda bodo ismed najboljših, ki jih tako dolgo delajo Vaškani, kaj pravite na to? Dne 9. t. m. je umrla tu Niko Orlić, cerkveni pevce, v starosti 51 let. Udeležil se je sadnje svetovne vojne, kjer si je bil nakopal hud ravnati-sem, ki ga je mučil posebno zadaja leta. Zapušča leno s peterimi otroci. Blag mu spomin!

IZ ZGORNJEGA KONCA SELSKE DOLINE (Izobraževalno delo.)

Drugo nedeljo marca smo v Dražgošah v svoji sredi imeli predavatelja od zdravstvenega oddelka g. Podlimbarskega. Dopolnje je v našem domu obširno razlagal škodljivi vpliv alkohola na človekovo telesno in dušno življenje, slasti toliki mladini. Popoldne je kasal odraslejšim v živih podobah — kakor v kinu — počel nesrečnega življenja pijani odanega človeka. Zelo poučni prizori! Letos se tako bolj malo izdaja za nepotrebnost pijače, ker imamo vedno malo zasneženih potov in skromen zaslužek. Imeli smo pa tudi dosti potrebnih stroškov zaradi naprave nove električne razsvetljave. Dobro se nam je obnesel! Obetajo se nam pa dobri časi, ko bo neumorno delavni selški po-likar k nam v drugie pripeljal kakega ljubljanskega župana; tedaj bomo te imeli lasno pačo po vsi Jelovci in ratovski planini, lahko bomo dali izjaviti slova, ko bo obilica lepe živinice in dosti mleka piti.

ŠT. PETER PRI NOVEM MESTU.

Drugo postno nedeljo se oskrbela naša dekleta prijateljem postene zabave in srčne kulture prijeten popoldan. Poleg pevskih točk, ki so v splošno ugajale, se je vprisrčila »Skrivnosina sarkazat. Obešstvo, ki je do sadnjega kotečka napolnilo dverano, je itreko šeljo, naj bi se predstava naslednje nedelje ponovila, kar se je tudi zgodilo. — Na žalost pa moramo ugotoviti, da je skušalo par neotesancev pri predstavi udeležencem pokvariti užitek. Znani novomeški Zerjavov agitator je prišel ta dan na vse zgodaj v št. Peter ter vabil svoje »vnetec v gostilno, na sestanek. Le malo se mu jih je odavalo. Sestanek kot tak je bil terej lahko takoj pri kraju. A popivanja ni bilo kance od prve maše do 3. ure popoldne. Ob tem času, ko je ljudstvo brumelo k predstavi, je pridlo par pljanih terjavovcev pred »Domom. Na cest stoječ, je začel novomeški agitator — ta blesteta novomoška inteligencija! — shadati sbranjote se geste, češ, poglejte jih nemune kmete, kako spravljajo denar, še jih bo treba s davki pritiskati! Neposredno pred vzhodom v dvorano pa je razgrajalo in igre nasilno motilo par nahujkancev. V motenju predstave se je posebno odlikoval 43 letni Košljar, tisti Košljar, ki je imel 8. februarja čast za dobro plačilo tuvati Zerjavovo skrinjico. Nad 800 navzočih udeležencev je ogorčeno obsojalo surove obnašanje plačanil razgrajatev, obsojalo predvsem Košljarja, ki bi mu pač bolj kasalo doma stroke niti, kakor mnogobrojnim gostom delati semir. Komar prija taka smika, kakršne nosijo med svet terjavovci, temu večimo: »Dober tek! Pri nas v št. Petru pa ni prostora za tako »kul-turoc.

TREBELJEVO.

Nasprotniki razširjajo o meni nemno laži, češ: edstavljen je bil radi goljufije, nereda in govorov, ter so našli nad njim tako stvari, da nikdar več ne bo smel voliti niti voljen biti; čisto izključeno je, da bi bil še kdaj župan. — Do danes sploh ni goljufiji, neredu in mojih govorih ni konstantnega, niti, da bi bil kaj poveda dal za sumničn-je o teh stvarih. To je golo boganje in nesramno obrekovanje, ki ima namen vreti mi dobro ime pri vseh, ki me poznajo ter zbegati volivce, da bi volili sedanje člano gerentskega sveta za občinske odbornike. Ne bom jim branil tega, toda krestni mi dobro ime, in hkrati volivno svobodo, pa ne bom dovolil brez dokazov. Vem pa za kriv-ke podkupovanja, katera utegne pri prvih volitvah

škodovati enemu prisledniku sedanjega gerentskega sveta trebeljskega, ker je to še javno znana stvar mnogih občanov. — Trebeljevo, dne 13. marca 1925. — Josip Gale, bivši župan občine Trebeljevo.

ŠT. JERNEJ NA DOLENSKEM.

Zadnjih smo poročali o agitaciji in lažih nasprotnikov, ki so jih širili pred občinskimi volitvami. O tem duner še par reči. Ker je v jeseni pogorelo gospodarstvo posledje g. župnika, so ti agitirali s tem, da če smagajo, ne bo treba delati nove stavbe. Sedaj, ko so smagali na 19 glasov, ko imajo 13 odbornikov, ko se jim je izpolnila njihova srčna želja, da je Piro župan, se že hvajlje, da so oni sbrani, da ne bo treba delati. Laž ima kratke noge, liberalni agitator pa kratko pamet! Naravnost grdo pa je to, da imajo samostojni naše male posestnike in kmetarje za tako neupameto, da se brijeje iz njih nore, ker so jim na vprašanje, kdaj bodo semlje delili, odgovarjali, da so na pustni terek že merili. V kmetijskem listu je dopisnik vedno čital dosadajemu občinskemu odboru slabo gospodarstvo, dasiravno so naši odborniki dobro gospodarili in so tudi sami dobri gospodarji. Kar se pa tiče novih liberalnih odbornikov, bi lahko marsikaj rekli — razen par izjem — posebno o nosilecu kmečko-delavske stranke. Za nas pristaše SLS velja bolj kot kdaj: Svaji k svojim! Sklenimo enkrat za vselej: Vsi vedno le v konsumno društvo, la še v gostilno, vedno le v našo.

FARA PRI KOSTELU.

(Volitve.)

Volitve v naši občini so zelo dobro izpadle. SLS je dobila 267 glasov, republikanci 13. Zerjav pa samo 6 glasov; torej Zerjav in republikanci so nazadovani za ravno 50 glasov. Ostale stranke pa ne pridejo sploh v poštev. Naši možje in fantje so se zelo hrabro držali. Prišli so celo iz Slavonije in iz Banata domov za časa volitev, le da pokažejo svojo slovensko zavednost. Kljub temu, da smo tik na hrv. meji, vendar niso šli na limanice Prepeluhu odnosno njegovemu agitatorju Kristiancu, ki se je trudil, da bi si priboril vsaj nekaj glasov. Pred volitvami nas je obiskal tudi dr. Sajovic, zerjavovski kandidat kočevskega okraja. Napovedal je shod kar na treh krajih s paroli: Železnica Kočevje—Brod Moravice. Vedel je, da drugače ne bo nič. Zama je pričakoval ljudi po večernicah. Nič se ga ni hotel iti poslušati, ker bi ga bilo sram prisostvovati shodu stranke slovenskih narodnih izdajic. Končno so ga Prifarec rešili iz zagate s tem, da so ga šli pogledat. Takoj je začel svoj govor. O železnici ni bilo govora, temveč samo baharija. Rekel je celo, da denar, ki smo ga dobili po zaslugi našega poslanca gosp. Škulja, so nam prekrbneli oni — to so gospod Sajovic. Prifarec so se mu smejali, tako da je bil v zadregi. Žena ga je neprestano drežala, češ bodi tiho, saj vidiš da se ti samo smejejo. Končno je zaklical: živijo Prifarec in nam nazdravil.

Dan pred volitvami smo pribili več lepakov SLS. Toda neki napredni gospodi so bili tako zelo na potu, da so jih potrgali. Ne vemo zakaj, mogoče zato, ker so napredni, kar zelo radi kažejo okrog.

Dne 1. in na Svečnico je tuk. Slov. kat. prosv. društvo v Fari priredilo igre »Na poljanje, dramo v treh dejanjih. Uspela je zelo dobro. Poleg tega je bilo na sporedu več pevskih točk in presmešne »Kuharice«. Polietniki, posebno naši bratje Hrvati, so bili zelo zadovoljni, ker se jim je tokrat nudil prav penster program. Želimo, da se za Veliko noč uprizori sopet kaj podobnega.

POPOTNIK V BOSTANJU.

(Razno.)

Pred dvajseta letoma sem bil sadnjiv v Boštanjju. Danes grem sopot, da Ti, dragi »Domoljubc, sepet kaj poročam. — Šel sem najprej na Radno k Slezijancem. Vedel sem, da bom dobil tu kakega znanca, takaj danes je vse na Radni. Lunajo namreč igre, in kadar imajo igre ali kako drugo slovesnost, tedaj vse hiti tje v grad. Zares lepo je bilo, le škoda, da je v dvorani malo preved šumenja, slasti tam sadaj pri stojišču. — Šel sem v Boštanj, pa po takem potu, da jej. Čudno! Ali ne hodi po tej poti nikdar g. župan ali spleh kak občinski sva-

(Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj.)

POLITIČNI ZAPISKI

p Radičevci — monarhisti. Radičeva stranka je sklenila, da se odreče svojemu republikanstvu ter se je izrekla za monarhijo, za kraljestvo po angleškem vzorcu. Tako je hrvatski republikanizem, ki je tudi v Sloveniji nekoliko motil nekatere ljudi, žalostno končal. Radičeva stranka je ta svoj sklep tudi uradno sporočila kralju. — Mi smo sedaj radovedni, kaj bo storil g. Prepeluh. Svetujemo mu, da spremeni naslov svojega lista, ter ga odslej naprej imenuje: Slovenski monarhist. Njemu bo to lahko ker tako lahko menjava svoje pričanje in svoje barve, težje bo morda to tistim njegovim pristašem, ki so njegovo besedo zares vzeli.

p 15 milijonov dinarjev čedno ukrajenih. Zadnjih smo poročali, da so Zerjavovci in Pribičevićanci izvršili kupenjo s Turn-Taxisovimi posestvi, ki so vredna več tisoč milijonov kron in ki bi morala zapasti državi. Zerjavovci pa so dosegli, da so ta posestva protipostavno zopet prišla v last Turn-Taxisa, a čemer je bila država oškodovana za ogromne milijone. Zato so dobili zerjavovci in pribičevićanci 60 milijonov kron za svoje časopise in strankarske kase. Izgubo Turn-Taxisovih posestev pa bo pokrilo ljudstvo z davki. »Domovina«, ki pravi, da (Dalje glej na naslednji strani goraj!)

tovalce, ba bi videl kakšen kras dela to občini? V vasi tudi ni nič boljše, morda še slabše. Še tam, kjer bi se lahko s lopato pesek nametal na pot, je vse v jarkih. — Eno reč pa imajo Boštanjci, kar jih hvajli in to je: imajo sopet orglje, take kot pred vojno ali še boljše. In tudi streha na cerkvi je popravičena. Vsa čast! Čul sem, da namerava pevski zbor napraviti cerkven koncert, da se pokrijejo stroški. Pravi! — Volitve so pa izpadle tako kot je navada. Stara navada, železna srca. In te želozne srca Boštanjci norejo sleči. Šlihal sem, da jih ta srca dosti stane. — Motem SLS pa klitcem: male Vas je, morda okoli petdeset, pa bodite Vi bolj trdni. Omahljivce pa pustite k telerni srcaji, ki je že kmalu rja stria, takaj letos je bilo to rja velika.

SV. LENART NAD SKUFJO LOKO.

(Razno.)

Mnogi prerokujejo s l. 1925. slabo letino, češ, ker je letošnja sima tako mila. V naši farni kroniki beremo l. 1833. tole: Zima l. 1833. zelo lepa, v prvinec in svečanu skoraj brez snega. Pomlad silno ugodna. 9. aprila je bila bilka selena in črednje so se začele razviti. Bilo jih je toliko, da so nekateri lepe denarje zanjo debili. Tudi drugega sadja je bilo dosti, enako čita in krompirja. Samo se je se je slabo obneslo. Tako je bilo l. 1833.; kako bo pa letos, pa ne vemo. — Naša čola ima letos te tretje urno moč. Med vsakim menjavanjem imajo stroci najmanj po en mesec počitnice. Ali se veselili bi odrasli bi pa savajljali, če bi ne vedili, da kar vlija šolska oblast naredi, vse prav stori, četudi se nam prav ne sdi. Jelite, da sdaj nimate pred-črtavni? — Dne 1. marca smo spremili v Ljubljani k večnemu poštiku tukajšnjega bogoslovca g. Janca Okorna. Letos bi bil zapel novo mašo. Bil je na znanj preprostega obnašanja, a pod te preprostostjo se je skrival še sdaj velik učenjak. Kot pisatelj se je oglašal v dijaškem listu »Mentorju«, v fantovski »Mladostie in kot pisatelj misijonov v listu »Katoliški misijonik. Mi pravimo: »Škoda ga je, č Bog pa je dejal: »Zrel je za nebesne Bog je njegovo obilo plačilo in ravnokako naj obilo povrne vsem čistim, ki so ga podpirali kdaj kot revnega dijaka ali sdaj kot beleknega bogoslovca. Blagi Janca naj pa v miru pođiva v Bogu, ki je zaštetak in konec vse učenosti!

NAZNAMILA

n V Smartnem pri Litiji bo na sv. ožefa dan ob pol 3 pop. orlovska akademija lepim sporedom. V nedeljo 22. marca ob pol 3 pop. pa bo lepo predavanje s skioptičnimi slikami.

n Celje. Na praznik, dne 25. marca vprizori dramatični odsek Orla na Polzeli v veliki dvorani narodnega doma v Celju znano A. Medvedovo Založbo: »Za pravdo in srce«. Snov igre je zgodovina ter vzeta iz časov, ko so se pod geslom: V boj za staro pravdo — zbirali naši predniki pod Gubovo zastavo za boj proti graščakom. Vabimo in spoznajmo občinstvo iz mesta in okolice, naj ne zamudi ogledati si uprizoritev te velike in vsled občirnosti in množice oseb, le malokje mogočo uprizoriljive slovenske slovenske Založbe. Začetek točno ob pol štirih popoldne. Blagajna se odpre ob dveh popoldne. Cene obilajne. Bog živl!

n Ježica. S. K. izobraževalno društvo vabi vse živinorejce, moške in ženske k predavanju o živinskih boleznih; ki se vrši v nedeljo 23. marca ob 10 dopoldne v društvenem domu. Predaval bo g. višji živnozdravnik Černe. Vstop bo vsem prost.

n Lom. 25. marca priredi Prosvetno društvo Meškoovo slavnost: igra »Pri Hrastovih«, spisal Ks. Meško, pred igro govor o pisatelju Mešku in o vsebini igre.

n Prevalje. Naše izobraževalno društvo uprizori dne 19., 22. in 25. marca vsakokrat ob treh popoldne, dne 21. marca pa ob 3 zvečer pretresljivo »Kristusove trpljenje« v 11 slikah. Vsakokrat nastopi 60 igralcev. Zanimanje za prireditve je veliko. Domačini in sosedje iskreno vabljeni!

n Prevalje. V nedeljo dne 22. marca, po prvi božji službi bo v društveni dvorani pri »Korotanu« poučno predavanje o sadjereji. K obilni udeležbi vabi odbor.

n Ljudski oder v Rodovljici uprizori pastijonsko predstavo dne 19., 23., 25., 29. marca, 3. aprila ob pol 4 popoldne. Radi velikega števila udeležencev, se okoličanom svetuje, da si nabavijo vstopnice že med tednom pri kmetijski zadrugi ali s pisanimi naročili na Kat. prosvetno društvo v Rodovljici. Naročila brez denarja se ne sprejemajo.

n Na Vačah bo v nedeljo dne 29. marca po prvi sv. maši izredni obč. zbor okr. kmet. zveze za Zasavje.

n Romanje in dekanije Cerknica na Brezje in Bled 10. maja t. l. Vsako leto roma iz župnij od Prezida do Rakeka (Planine) nad 1000 vernikov vseh stanov in starosti k Mariji Pomagaj. Vsak sam plača samo za vlak in mostnino 76 Din, včasih komaj dobi še eno sv. mašo ali po cele ure treba čakati na sv. spoved. Da se temu izognemo, počnimo potovanje, si ogledamo še najlepši slovenski kraj Bled in obiščemo Marijino cerkev na otoku (to bi za posameznika stalo okrog 40 Din), so duhovniki cerkniške dekanije sklenili pritruditi skupno romanje in so naložili nalogo organiziranja in vodstva podpisane. Vpoštevajoč vse želje in potrebe so se. določili: 10. maja (nedelja) okoli polдне naj vozi posebni vlak s Rakeka (sprejme

bo prišlo sedaj v državi do gospodarskega dela, je lahko zadovoljna, ker se je »gospodarsko delo«, kakor vidimo že prav temeljito začelo.

p Šest mesecev so žerjavovci že na vladi, in kaj so naredili, vprašuje cela Slovenija. 60 milijonov dinarjev so dobili za svoje časopise in državi so snedli Turn-Taxisova posestva. Vsekakor velikansko delo.

p Za »zenačenje davkov« dela Žerjav že 6 let. Kakšno je to zenačenje, čutijo naši kmetje, obrtniki, trgovci in industrijci vsak dan bolj.

Velike napake.

O ti ljuba površnost in lahkomišelnost, koliko te je še med našimi sadjarji! Ali pa je nevednost in starokopitnost — ali kako bi rekli. Še sedaj delajo jame kakor pehar, kar na hitro, da je brz. Vsaj v mladosti naj bi imelo sadno drevo rahlo, dobro zemljo, da se more ukoreniniti in razviti. Pozneje, ko odraste, si bodo korenine že pomagale, čeprav so obsojene na življenje pod travnatno rušo. Jama za mlado sadno drevo naj bi bila vsaj meter široka, in 50 do 60 cm globoka. Na slabi zemlji je pa še to premalo.

Pa neobrezano drevice sade. Tudi to ni pravi Korenine so na koncih navadno odbite s krampom in grdo razmesarjene. Da se morejo rane zaceliti, jih je treba gladko odrezati do zdravega lesa, preden jih denemo v zemljo. Vrh moramo tudi na kratko obrezati, ker prvo leto korenine še ne morejo dobiti iz zemlje dovolj hrane, da bi redile toliko mladih poganjkov, kakor je popja. Proč torej polovico ali še več! Vsako končno oko na obrezanih poganjkih naj bo na zunanji strani, le tako se vrh lepo razvija. Drevo obrežimo, ko ga imamo še v rokah, potem ga šele posadimo.

Kol postavljajo k drevesu, ko je še posajeno. Narobel! Preden sadimo, ga zap-

samo še na Planini romarje) naravnost na Otoča. Na Brezjah bo prilika za sv. spoved (od 4. do 10. ure, 10 spovednikov) in slovesne litanije. Prenočišča v sobah in na senu, hrana po zasebnem naročilu.

Zjutraj 11. maja zgodaj več sv. maš za romarje, skupno sv. obhajilo, govor. Ob 7 v Otoča, ob 8 s vlakom čez Jesenice na Bled, s čolna na otok, po končani pobožnosti nazaj na vlak do Ljubljane, kjer bo imel vsakdo kake 3 ure časa za obisk cerkva, nakupovanje itd. Do večera bi dosegli s svojim vlakom zopet Rakek. Z doma na Rakek in nazaj hodil ali se vozil kakor kdo sam hoče. V kratkem bodo objavljene pesmi, ki bi jih skupno peli vsi pevci na Brezjah in Bledu; za vse druge prilike (v vlakih, pri obedu, na postajah, v čolnu) naj se v vsaki fari zbero in domenijsko domači pevci.

Vsak župnik sprejme priglajence iz svoje župnije samo do Velike noči! Priglajen je, kdor plača 65 Din. G. župnik ga vpiše (ime stan, bivališče) in mu da potrdilo (izkaznico). Priglasi brez denarja se ne sprejemajo. Po Vel. noči priglajenci plačajo 103 Din, ako bo sploh še prostor. S 65 Din bo plačana vožnja na železnici, v čolnu, mostnina, upravni stroški in več sv. maš na Brezjah in Bledu za romarje.

Morebitne želje in nasvete sporočite podpisane, da jih po možnosti ugodimo. Hitite s priglasi, da bo mogoče vse pravi čas dobro urediti. Ne zamudite lepe prilike — če na morete v sv. letu v Rim, pojdite na Brezje! — Jernej Hafner, župnik, Stari trg pri Ložu.

n Cepilni tečaj. V državni trtnici v Brilinu se vrši od 29. marca do 1. aprila t. l. 4 dnevni vinarski in sadjarski tečaj in sicer prva dva dni v Brilinu, druga dva dni pa na drž. posestvu na Malj Lekl. Za prehrano in deloma tudi za prenočišče bo za revnejše udeležence preskrbljeno. Ker se sprejme v ta tečaj le gotovo število tečajnikov, sprejema priglajena držav. upraviitelj trtnice v Novem mestu (glavarstvo) le do 28. marca t. l.

čimo na dno jame, potem bo stal trdno, dokler ne bo odgnil.

Sadijo navadno pregloboko. Zato pa drevje tako slabo uspeva. Jama je treba napolniti skoro do vrha s prstjo, ki jo potem še nekoliko potlačimo in nato šele postavimo drevo, korenine razprostremo na vse strani, pazljivo zaspemo z rahlo vrtno zemljo ali kompostom. Ko so popolnoma pokrite, prst potisnemo, da se jih oprime in na njo namečemo okrog in okrog nekaj vil godnega (ne svežega) gnoja. Nazadnje pokrijemo gnoj s slabejšo zemljo iz dna jame, naredimo okrog drevesa širok kobar z globelico okrog debla, da more h koreninam žatekati dežnica. Tako se sadil. Kakor mladi živali, prav tako moramo postreči tudi mlademu drevesu, potem bo kaj iz njega.

Nekateri še zdaj mislijo, da morajo drevo takoj, ko ga posade, trdno privezati h kolu. Saj ni res! To je velika napaka. Zemlja v jami se seseda in drevo obvisi na kolu kakor na vislicah, ako je tesno privezano. Za prvo leto drevo samo na rahlo pripnemo h kolu, da ga veter ne mafe preveč, pa se vendar lahko z zemljo vred poseda. Seveda ga je treba posaditi toliko višje, da stoji v zemlji ravno prav, ko se je vlegla. Šele drugo pomlad privežemo drevo stalno h kolu, in sicer samo enkrat blizu vrha. Dvakrat privezujemo samo kljukasta debla, da se izravna.

Še nekaj! Vsako drevo, ki ga dobimo iz drevesnice, mora imeti ime. Pa kako malo se brigajo naši ljudje za tablice in za imena, ki so na njih! Čemu mi bo ime, si misli marsikdo. To je velika zmeta. Vsaka boljša sorta ima svoje ime in dober gospodar mora vendar vedeti, kaj ima na svojem vrtu. Ali pa vsaj tisto mora poznati, kar sedaj sadi in cepl. Dokler sadjarji ne bodo imeli zmisla za imena, toliko časa ne moremo govoriti o pravem napredku v sadjarstvu in toliko časa tudi za sadno trgovino ne bo pravega umevanja.

Mavec ali gips kot gnojilo.

Naše kmetovalci so nekaj že precej gnojili z mavcem in se ga posluževali posebno na deteljščih, pa tudi pri drugih kulturah in na travnikih. Med vojno se je pa pozabilo tudi na to gnojilo kakor na razna druga, vsled česar je potrebno, da se naše kmete zopet spomni na tisto sredstvo, ki mu lahke znatno poveča pridelke. — Mavec je gnojilo, ki ga pridobivamo v domači državi (svojčas tudi na Gorenjskem) in je primeroma poceni. To je za našega kmeta, ki mu primanjkuje sredstev, zelo važno.

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljše ameriške bombaže. — Po trikratnem pranju postane smešno bela. V zalogi pri A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mostni trg 26.

kupili vaščani pri podružnici sv. Marka v Bašinci vasi tudi dva bronasta zvonca s pomočjo ameriških delarjev. A ista težka takata so tretjega tovarnika. Zato vaščani, vzdranite se in kupite ga, da bo pel Bogu v čast in vam v ponos! Bliznja unišča župna cerkev v Radstoviških dobi v kratkem dva zvonca. Tako torej bodo skoro v vseh cerkvah naokrog zvonovi oznanjevali čast božjo, samo naša sosednja župnija Radovica žal nima še novih zvonov. Posebno se nam čudno zdi, da pri podružnici sv. Marjete v Bojanji vasi, ko je bilo lamsko leto težko navdušenja za zvonove, še danes nimajo nobenega. Menda bodo izmed najboljših, ki jih tako dolgo delajo! Vaščani, kaj pravite na to? Dne 9. t. m. je umrla na Niko Orlić, cerkveni pevca, v starosti 51 let. Udeležil se je zadnje svetovne vojne, kjer si je bil nakopal hud revmatizem, ki ga je mučil posebno zadnja leta. Zaprteča žena s peterimi otroci. Blag mu spomin!

IZ ZGORNJEGA KONCA SELSKE DOLINE

(Izobračevalno delo.)

Drugo nedeljo marca smo v Dražgošah v svoji sredi imeli predavatelja od zdravstvenega odseka g. Podlimbarskega. Dopoldne je v našem domu obširno razlagal škodljivi vpliv alkohola na človekovo telo in na dušno življenje, slasti žleki mladini. Popoldne je kasni odraslim v živih podobah — kakor v kinu — potek neorečnega življenja pijani vdanega človeka. Zelo poučni prizori! Letos se tako bolj malo izdama za nepotrebno pitje, ker imamo vedno malo zasneženih potov le skromen zaslužek. Imeli smo pa tudi dosti potrebnih stroškov zaradi naprave nove električne razsvetljave. Dobro se nam je obnesla! Obetajo se nam pa dobri časi, ko bo neumorno delavni selški po, likar k nam v drugič pripojil kakoga ljubljanskega župana; tedaj bomo se imeli lasno pačo po vsi Jelovci in ratovski planini, lahko bomo dali klanju stova, ko bo obilica lepe živinice in dosti mleka piti.

ST. PETER PRI NOVEM MESTU.

Drugo postno nedeljo so oskrbela naša čelketa prijateljem postene zabave in srčne kulture prijeten popoldan. Poleg pevskih točk, ki so v splošno ugalje, se je vprisrila »Skriptinska sarkazna. Občinstvo, ki je do zainjega kotička napelnilo dvorano, je izreklo željo, naj bi se predstava naslednjo nedeljo ponovila, kar se je tudi zgodilo. — Na žalost pa moramo ugotoviti, da je skušalo par neotesancev pri predstavi udeležencem pokvariti mišket. Znani novomeški Zerjavov agitator je prišel ta dan na vas zgodaj v St. Peter ter vabil svoje »zverec v gostilno, na sestanek. Le malo se mu jih je odavalo. Sestanek kot tak je bil torej lahko takoj pri kraju. A popivanja ni bilo kancu od prve maše do 3. ure popoldne. Ob tem času, ko je ljudstvo hrumelo k predstavi, je pridrl par pijanih zerjavovcev pred »Dome. Na cesti stojel, je začel novomeški agitator — ta blesteca novomeška inteligenceca! — s hdati sbrizajote se geste, češ, poglejte jih neumne kmote, kako spravljajo denar, še jih bo treba s davki pritiskati! Neposredno pred vzhodom v dvorano pa je razgrajalo in igre nasilno motilo par nabujkanecv. V motenju predstave se je posebno odlikoval 43 letni Košljar, tisti Košljar, ki je imel 8. februarja čast na dobro plačilo čuvati Zerjavovo skrinjico. Nad 500 navzočih udeležencv je ogorčeno obsojalo surove obnašanje plačanih razgrajavcv, obsojalo predvsem Košljarja, ki bi mu pač bolj kasalo doma stroke štiti, kakor mnogobrojnim gostom delati semir. Komar prijta taka omika, kakršno nosijo med svet zerjavovcv, temu veličimo: »Dober tek! Pri vas v St. Petru pa ni prostora za tako »kulturno.

TREBELJEVO.

Nasprotniki razširjajo o meni neumne laži, češ: edstavljen je bil radi goljufije, nereda in goverov, ter so našli nad njim tako stvari, da nikdar več ne bo smel voliti niti voljen biti; čisto izključeno je, da bi bil še kdaj župan. — Do danes sploh ni o goljufiji, neredu in mojih govorih nič konstatiranega, niti, da bi bil kaj povedal dal za sumničnajo e teh stvari. To je golo boganje in nesramno obrekovanje, ki ima nameu vsoti mi dobro imo pri vseh, ki me poznajo ter z bogati volivce, da bi volili sedanjega člana gerentskega sveta za občinske odbornike. Ne bom jim branil tega, toda krestit mi dobro ime, in hkrati volivno svobodo, pa ne bom dovolil brez dokazov. Vem pa za krivice podkupovanja, katera utegne pri prvih volitvah

škodovati enemu prisledniku sedanjega gerentskega sveta trebeljevskega, ker je to še javno znano stvar mnogih občtanov. — Trebeljevo, dne 13. marca 1925. — Josip Gale, bivši župan občine Trebeljevo.

ST. JERNEJ NA DOLENJSKEM.

Zadnji smo poročali o agitaciji in lažeh nasprotnikov, ki so jih širili pred občinskimi volitvami. O tem danes še par reči. Ker je v jeseni pogorelo gospodarsko poslojje g. župnika, so ti agitirali s tem, da če smagajo, ne bo treba delati nove stavbe. Sedaj, ko so smagali na 19 glasov, ko imajo 13 odbornikov, ko se jim je izpolnila njihova sreča želja, da je Piro župan, se že hvalljo, da so oni zbrani, da ne bo treba delati. Laž ima kratke noge, liberalni agitator pa kratko pamet! Naravnost grdo pa je to, da imajo samoubojca naše male posestnike in kajtarje za tako neopametne, da se brijejo iz njih norce, ker so jim na vprašanje, kdaj bodo semjo delili, odgovarjali, da so na pustni torek že merili. V knjiškem listu je dopisnik vedno očitil dosodanjemu občinskemu odboru slabo gospodarstvo, dasiravno so naši odborniki dobro gospodarili in so tudi sami dobri gospodarji. Kar se pa tiče sovih liberalnih odbornikov, bi lahko marsikaj rekli — rasen par izjem — posebno o nosilcu kmečko-delarske stranke. Za nas pristaja SLS volja bolj kot kdaj: Svoji k svojini! Sklenimo enkrat za vselej: Vsi vedno te v konsumno društvo, in še v gostilne, vedno te v našo.

FARA PRI KOSTELU.

(Volitve.)

Volitve v naši občini so zelo dobro izpadle. SLS je dobila 267 glasov, republikanci 13, Zerjav pa samo 8 glasov; torej Zerjav in republikanci so nazadovani za ravno 50 glasov. Ostale stranke pa ne pridejo sploh v poštev. Naši možje in fantje so se zelo hrabro držali. Prišli so celo iz Sivantuje in iz Banata domov za časa volitev, le da pokažejo svojo slovensko zavednost. Kijah temu, da smo tik na hrv. meji, vendar niso šli na limanice Prepeluhu odnosno njegovemu agitatorju Kristiancu, ki se je trudil, da bi si priboril vsaj nekaj glasov. Pred volitvami nas je obiskal tudi dr. Sajovic Zerjavovski kandidat kočevskega okraja. Napovedal je shod kar na treh krajih z parolo: Železnica Kočevje—Brod Moravice. Vedel je, da drugače ne bo nič. Zamau je pričakoval ljudi po večernicah. Ničče ga ni hotel iti poslušat, ker bi ga bilo sram prisostvovati shodu stranke slovenskih narodnih izdajic. Končno so ga Prifarec rešili iz zagate s tem, da so ga šli pogledat. Takoj je začel svoj govor. O železnici ni bilo govora, temveč samo baharija. Rekel je celo, da denar, ki smo ga dobili po zaslugi našega poslanca gosp. Škulja, so nam prekrbell oni — to so gospod Sajovic. Prifarec so se mu smejali, tako da je bil v zadregi. Žena ga je neprestano drezala, češ bodi tiho, saj vidiš da se ti samo smejejo. Končno je saklical: živijo Prifarec in nam nazdravil.

Dan pred volitvami smo pribili več lepakov SLS. Toda neki napredni gospodi so bili tako zelo na potu, da so jih potrgali. Ne vemo zakaj, mogoče zato, ker so napredni, kar zelo radi kažejo okrog.

Dne 1. in na Svečnic je tuk. Slov. kat. prosv. društvo v Fari priredilo igro »Na poljanje, dramo v treh dejanjih. Uspela je zelo dobro. Poleg tega je bilo na sporedu več pevskih točk in presmešne »Kuharice«. Poletniki, posebno naši bratje Hrvati, so bili zelo zadovoljni, ker se jim je tokrat nudil prav pester program. Želimo, da se za Veliko noč uprizori sopet kaj podobnega.

POPOTNIK V BOSTANJU.

(Razno.)

Pred dvema letoma sem bil sadnjt v Boštanj. Danes grem sopet, da Ti, dragi »Domoljub, sopet kaj poročam. — Sel sem najprvo na Radno k Halezjancem. Vedel sem, da bom dobil tu kakoga snanca, takaj danes je vse na Radni. Imajo namreč igre, in kadar imajo igre ali kako drugo slovesnost, tedaj vse hiti tje v grad. Zares lepo je bilo, le škoda, da je v dvorani malo preved šumenja, slasti tam tadaj pri stojlžen. — Sel sem v Boštanj, pa po takem potu, da je! Čudno! Ali ne hodi po tej poti nikdar g. župan ali spleh kak občinski sve-

(Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj.)

POLITIČNI ZAPISKI

p Radičevci — monarhisti. Radičeva stranka je sklenila, da se odreče svojemu republikanstvu ter se je izrekla za monarhijo, za kraljestvo po angleškem vzorcu. Tako je hrvatski republikanizem, ki je tudi v Sloveniji nekoliko motil nekatere ljudi, žalostno končal. Radičeva stranka je ta svoj sklep tudi uradno sporočila kralju. — Mi smo sedaj radovedni, kaj bo storil g. Prepeluh. Svetujemo mu, da spremeni naslov svoja lista, ter ga odslej naprej imenuje: Slovenski monarhist. Njemu bo to lahko ker tako lahko menjava svoje pričanje in svoje barve, težje bo morda to tistim njegovim pristasem, ki so njegovo besedo zares vzeli.

p 15 milijonov dinarjev čedno ukrađenih. Zadnjič smo poročali, da so Zerjavovci in Pribičevićanci izvršili kupeljo s Turn-Taxisovimi posestvi, ki so vredna več tisoč milijonov kron in ki bi morala zapasti državi. Zerjavovci pa so dosegli, da so ta posestva protipostavno zopet prišla v last Turn-Taxisa, s čemer je bila država oškodovana za ogromne milijone. Zato so dobili zerjavovci in pribičevićanci 60 milijonov kron za svoje časopise in strankarske kase. Izgubo Turn-Taxisovih posestev pa bo pokrilo ljudstvo z davki. »Domovina«, ki pravi, da (Dalje glej na naslednji strani zgoraj!)

tovalec, ba bi videl kakšen kras dela to občini? V vasi tudi ni nič boljše, morda še slabše. Še tam, kjer bi se lahko z lepoto pesek navel na pot, je vse v jarkih. — Eno reč pa imajo Boštanjci, kar jih hvall in to je: imajo sopet orglje, tako kot pred vojno ali še boljše. In tudi streha na cerkvi je popravičena. Vsa čast! Čul sem, da namerava pevski zbor napraviti cerkven koncert, da se pokrijejo stroški. Pravi — Volitve so pa izpadle tako kot je navada. Stara navada, železna srajca. In te železne srajce Boštanjci notejo sleči. Slišal sem, da jih ta srajca dosti stane. — Možem SLS pa klilem: male vas je, morda okoli petdeset, pa bodite Vi bolj trdni, Omahljivce pa pustite k železni srajci, ki je bo kmalu rja strla, takaj letos je bilo te rje velika.

SV. LENART NAD SKOPJO LOKO.

(Razno.)

Mnogi prerokujejo s l. 1925. slabo letino, češ, ker je letošnja sima tako mila. V naši farni kroniki beremo l. 1863. tole: Zima l. 1863. selo lepa, v proince in svečanu skoraj brez snega. Pomiad silne ugodnja. 9. aprila je bila bilka selena in črešnje go so začele razcvitati. Bilo jih je toliko, da se nekateri lepe denarje zanje dobili. Tudi drugega sadja je bilo dosti, enako šita in krompirja. Samo selje so je slabo obneslo. Tako je bilo l. 1863.; kake bo pa letos, pa ne vemo. — Naša čela ima letos te tretje utno moč. Med vsakim menjavanjem imajo stroci najmanj po en mesec počitule. Ali se veseš! Mi odrasli bi pa savarjali, če bi ne vedili, da kar višja žolska oblast naredi, vse prav stari, četudi se nam prav ne zdi. Jelite, da sdaj nimate protidržavnih? — Dne 1. marca smo spremili v Ljubljani k večnemu poštiku tukajnjega bogoslovca g. Janena Okorna. Letos bi bil apel nove maše. Bil je na zunaj preprostega obnašanja, a pod to prostostjo se je skrival te sdaj volik učenjak. Kot pisatelj se je oglašal v dijaškem listu »Mentorju«, v fantovski »Mladostie in kot pisatelj mlajnovcu v listu »Katoški mlajnovci. Mi pravimo: »Škoda ga je,« Bog pa je dejal: »Zrel je za nebesne Bog je njegovo obilo plačilo in ravnokot naj čbilo povrno vsem učim, ki so ga podpirali kdaj kot revnega dijaka ali sdaj kot boleknega bogoslovca. Blagi Janes naj pa v miru počiva v Bogu, ki je začetak in konec vse učenosti!

NAZNANILA

n V Smartnem pri Litiji bo na sv. Jožefa dan ob pol 8 pop. orlovska akademija z lepim sporedom. V nedeljo 22. marca ob pol 8 pop. pa bo lepo predavanje s skioptičnimi slikami.

n Celje. Na praznik, dne 25. marca vprizori dramatični osek Orla na Polzeli v veliki dvorani Narodnega doma v Celju znano A. Medvedovo žaloigro: »Za pravdo in srce«. Snov igre je zgodovinska ter vzeta iz časov, ko so se pod geslom: V boj za staro pravdo — zbirali naši predniki pod Gubčovo zastavo za boj proti graščakom. Vabimo in opozarjamo občinstvo iz mesta in okolice, naj ne zamudi ogledati si uprizoritve te velike in vedel obširnosti in množice oseb, le malokje mogoče uprizorljive slovenske žaloigre. Začetek točno ob pol štirih popoldne. Blagajna se odpre ob dveh popoldne. Cone obilajna. Bog živl!

n Ježica. S. K. izobraževalno društvo vabi vse živinorejce, moške in ženske k predavanju o živinskih boleznih; ki se vrši v nedeljo 23. marca ob 10 popoldne v društvenem domu. Predaval bo g. višji živinozdravnik Černe. Vstop bo vsem prost.

n Lom. 25. marca priredi Prosvetno društvo Meškovo slavnost: igra »Pri Hrastovih«, spisal Ka. Meško, pred igro govor o pisatelju Mešku in o vsebini igre.

n Prevalje. Naše izobraževalno društvo uprizori dne 19., 22. in 25. marca vsakokrat ob treh popoldne, dne 21. marca pa ob 3 zvečer pretresljivo »Kristusovo trpljenje« v 11 slikah. Vsakokrat nastopi 60 igralcev. Zanimanje za prireditve je veliko. Domačini in sosedje iskreno vabljeni!

n Prevalje. V nedeljo dne 22. marca, po prvi božji službi bo v društveni dvorani pri »Korotanu« poučno predavanje o sadjereji. K obilni udeležbi vabi odbor.

n Ljudski oder v Rodovljici uprizori pasijonsko predstavo dne 19., 22., 25., 29. marca, 5. aprila ob pol 4 popoldne. Radi velikega števila udeležencev, se okoličanom svetuje, da si nabavijo vstopnice že med tednom pri kmetijski zadrugi ali s pismenim naročilom na Kat. prosvetno društvo v Rodovljici. Naročila brez denarja se ne sprejemajo.

n Na Vačah bo v nedeljo dne 29. marca po prvi sv. maši izredni obč. zbor okr. kmet. zveze za Zasavje.

n Romanje iz dekanije Cerklje na Brezje in Bled 19. maja t. l. Vsako leto roma iz župnij od Prezida do Rakeka (Planine) nad 1000 vernikov vseh stanov in starosti k Mariji Pomagaj. Vsak sam plača samo za vlak in mostnino 76 Din, včasih komaj dobi še eno sv. mašo ali po cele ure treba čakati na sv. spoved. Da se temu izognemo, pocičimo potovanje, si ogledamo še najlepši slovenski kraj Bled in obiščemo Marijino cerkev na otoku (to bi za posameznika stalo okrog 40 Din), so duhovniki cerkniške dekanije sklenili prrediti skupno romanje in se naložili nalogo organiziranja in vodstva podpisane. Vpoštevajoč vse želje in potrebe so sk. določili: 10. maja (nedelja) okoli poldne naj vozi poseben vlak s Rakeka (sprejme

bo prišlo sedaj v državi do gospodarstvenega dela, je lahko zadovoljna, ker se je »gospodarsko delo«, kakor vidimo že prav temeljito začelo.

p Šest mesecev so žerjavovci že na vladi, in kaj so naredili, vprašuje cela Slovenija. 60 milijonov dinarjev so dobili za svoje časopise in državi so snedli Turn-Taxisova posestva. Vsekakor veličansko delo.

p Za »zenačenje davkov« dela Žerjav že 6 let. Kakšno je to zenačenje, čutijo naši kmetje, obrtniki, trgovci in industrijci vsak dan bolj.

GOSPODAR

Velike napake.

O ti ljuba površnost in lahkomiselnost, koliko te je še med našimi sadjarji! Ali pa je nevednost in starokopitnost — ali kako bi rekli. Se sedaj delajo jame kakor pehar, kar na hitrico, da je brž. Vsaj v mladosti naj bi imelo sadno drevo rahlo, dobro zemljo, da se more ukoreniniti in razviti. Pozneje, ko odraste, si bodo korenine že pomagale, čeprav so obsojene na življenje pod travnatno rušo. Jama za mlado sadno drevo naj bi bila vsaj meter široka, in 50 do 60 cm globoka. Na slabi zemlji je pa še to premalo.

Pa neobrezano drevje sade. Tudi to ni pravi korenine so na koncih navadno odbite s krampom in grdo razmesarjene. Da se morejo rane zaceliti, jih je treba gladko odrezati do zdravega lesa, preden jih denemo v zemljo. Vrh moramo tudi na kratko obrezati, ker prvo leto korenine še ne morejo dobiti iz zemlje dovolj hrane, da bi redile toliko mladih poganjkov, kakor je popja. Proč torej polovico ali še več! Vsako končno oko na obrezanih poganjkih naj bo na zunanji strani, le tako se vrh lepo razvija. Drevo obrežimo, ko ga imamo še v rokah, potem ga šele posadimo.

Kol postavljajo k drevesu, ko je še posajeno. Narobe! Preden sadimo, ga zap-

samo še na Planini romarje) naravnost na Otoče. Na Brezjah bo prilika za sv. spoved (od 4. do 10. ure, 10 spovednikov) in slovesne litanije. Prenosišča v sobah in na senu, hrana po zasebnem naročilu.

Zjutraj 11. maja zgodaj več sv. maš za romarje, skupno sv. obhajilo, govor. Ob 7 v Otoče, ob 8 s vlakom čez Jesenice na Bled, v čoln na otok, po končani pobožnosti nazaj na vlak do Ljubljane, kjer bo imel vsakdo kake 3 ure časa za obisk cerkva, nakupovanje itd. Do večera bi dosegli s svojim vlakom zopet Rakek. Z doma na Rakek in nazaj hodi ali se vozi kakor kdo sam hoče. V kratkem bodo objavljene pesmi, ki bi jih skupno peli vsi pevci na Brezjah in Bledu; za vse druge prilike (v vlakih, pri obedu, na postajah, v čolnu) naj se v vsaki fari zbere in dometijo domači pevci.

Vsak župnik sprejme priglasence iz svoje župnije samo do Velike noči! Priglašen je, kdor plača 65 Din. G. župnik ga vpiše (ime stan, bivališče) in mu da potrdilo (izkaznico). Priglasit brez denarja se ne sprejemajo. Po Vel. noči priglasenci plačajo 102 Din, ako bo sploh še prostor. S 65 Din bo plačana vožnja na železnici, v čolnu, mostnina, upravni stroški in več sv. maš na Brezjah in Bledu za romarje.

Morebitne želje in nasvete sporočite podpisane, da jih po možnosti ugodimo. Hitite s priglasit, da bo mogoče vse pravi čas dobro urediti. Ne zamudite lepe prilike — če ne morete v sv. letu v Rim, pojdite na Bresje! — Jernej Hafner, župnik, Stari trg pri Ložu.

n Cepilni tečaj. V državni trtnici v Bršljinu se vrši od 29. marca do 1. aprila t. l. 4 dnevni vinarski in sadjarski tečaj in sicer prva dva dni v Bršljinu, druga dva dni pa na drž. posestvu na Maš. Lokl. Za prehrano in deloma tudi za prenočišče bo za revnejše udeležence preskrbljeno. Ker se sprejme v ta tečaj le gotovo število tečajnikov, sprejema priglasila držav. upravitelj trtnice v Novem mestu (glavarstvo) le do 23. marca t. l.

čimo na dno jame, potem bo stal trdno, dokler ne bo odgnil.

Sadijo navadno pregloboko. Zato pa drevje tako slabo uspeva. Jamo je treba napolniti skoro do vrha s prstjo, ki jo potem še nekoliko potlačimo in nato šele postavimo drevo, korenine razprostremo na vse strani, pazljivo zaspemo z rahlo vrtno zemljo ali kompostom. Ko so popolnoma pokrite, prst potisnemo, da se jih oprime in na njo namečemo okrog in okrog nekaj vil godnega (ne svežega) gnoja. Nazadnje pokrijemo gnoj s slabejšo zemljo iz dna jame, naredimo okrog drevesa širok kobar z globelico okrog debla, da more h koreninam zatekati dežnica. Tako se sadil. Kakor mladi živali, prav tako moramo postreči tudi mlademu drevesu, potem bo kaj iz njega.

Nekateri še zdaj mislijo, da morajo drevo takoj, ko ga posade, trdno privezati h kolu. Saj ni res! To je velika napaka. Zemlja v jami se seseda in drevo obvisi na kolu kakor na vislicah, ako je tesno privezano. Za prvo leto drevo samo na rahlo pripnemo h kolu, da ga veter ne maje preveč, pa se vendar lahko z zemljo vred poseda. Seveda ga je treba posaditi toliko višje, da stoji v zemlji ravno prav, ko se je vlegla. Sele drugo pomlad privežemo drevo stalno h kolu, in sicer samo enkrat blizu vrha. Dvakrat privezujemo samo kljukasta debla, da se izravnajo.

Se nekaj! Vsako drevo, ki ga dobimo iz drevesnice, mora imeti ime. Pa kako malo se brigajo naši ljudje za tablice in za imena, ki so na njih! Čemu mi bo ime, a! misli marsikdo. To je velika zmota. Vsaka boljša sorta ima svoje ime in dober gospodar mora vendar vedeti, kaj ima na svojem vrtu. Ali pa vsaj tisto mora poznati, kar sedaj sadi in cepl. Dokler sadjarji ne bodo imeli zmisa za imena, toliko časa ne moremo govoriti o pravem napredku v sadjarstvu in toliko časa tudi za sadno trgovino ne bo pravega umevanja.

Mavec ali gips kot gnojilo.

Naše kmetovalci so nekaj že precej gnojili z mavecem in se ga posluževali posebno na deteljščih, pa tudi pri drugih kulturah in na travnikih. Med vojno se je pa pozabilo tudi na to gnojilo kakor na razna druga, vsled česar je potrebno, da se naše kmete zopet spomni na tisto sredstvo, ki mu lahko znatno poveča pridelke. — Mavec je gnojilo, ki ga pridobivamo v domači državi (svoječas tudi na Gorenjskem) in je primeroma poceni. To je za našega kmeta, ki mu primanjkuje sredstev, zelo važno.

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljše ameriške bombaže. — Po trkratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mostni trg 26.

Mavec je spojina apna s žveplovo kislino. Apno samo je za rastlino tako važno hranilo kakor dušik, kali ali fosforova kislina. Toda ne deluje samo kot hranilo, ampak tudi kemično, fizikalno in bakteriološko.

Kemično deluje apno na različni način. Raztaplja rudnine in jih pripravljaja rastlinam v hrano. To velja posebno za kali, ki slabo učinkuje v zemlji, kjer ni dovolj apna. Torej v zemlji, kjer je dovolj kalija, oziroma, ki jo gnojimo s kalijevimi gnojili, bo apno, odtodno mavec, posebno povoljno učinkoval. Fizikalno deluje apno, ker napravljaja zemljo kepasto, grudasto. V takšna tla lažje predira zrak, razkrajanje se vrši hitreje, rastline dobijo hrane v obilni meri, bolj rastejo, se hitreje razvijajo in donesajo večjih pridelkov. Bakteriološko deluje apno, ker pospešuje razvoj bakterijev, ki uspevajo bolje v rahli zemlji pri dostopu zraka in na toplejših tleh. Apno pa segreva zemljo. Brez bakterijev pa si ne moremo misliti življenja v zemlji. Iz tega razvidimo, da je delovanje apna vsestransko; in s tem je tudi jasn veliki učinek apna na razvoj rastlin.

Mavec vsebuje tudi žvepleno kislino, ki igra v rastlinstvu važno ulogo, in sicer prvič kot hranilo rastlin in drugič, ker pomaga razkrajati rudnine v zemlji. Žveplena kislina pa ni vsem rastlinam potrebna v enaki meri. Posebno jo pa rabijo stročnice, metuljčnice ali detelje, vsled tega opazimo pri teh rastlinah izreden učinek mavca. Detelja in lucerna se izkažeta izredno hvaležni za »gipsiranje«, kakor pravijo še naši stari kmetovalci, ki so se posluževali tega gnojila že pred vojno v veliki meri. Med vojno in tudi po vojni ga ni bilo mogoče dobiti; šele minolo leto je prišel zopet v promet, in sedaj so si ga začeli kmetje naročevati v večjih množinah. Sledeči poskus je dokazal, da se mavec imenitno izplača: Na neki ploskvi detelje potrošeno je bilo 200 kg mavca, ki je dal večji donos od 20 met. stotov suhe detelje. 200 kg mavca je stalo 100 Din, 20 stotov detelje pa 2000 Din; torej je znašal čisti dobiček nič manj kot 1900 Din. Iz tega se vidi izreden učinek mavca na detelje.

Mavec pa ne trosimo samo po detelji in lucerni, (pri fižolu in grabu se še posebno dobro obnese), ampak po vseh drugih kulturah na njivi in travnikih. Navadno vzamemo na 1 oral po 300—400 kilogramov mavca, ki ga ima sedaj v zalogi Kmetijska družba v Ljubljani po 50 Din za 100 kg. Mavec se kratkomalo potrosi po deteljiščih, ali se ga postopnega podorje ali podbrana, da se dobro smeša z zemljo. — Predvsem z umnim gnojenjem bomo zvišali pridelke naše zemlje in si gospodarsko opomogli.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Vrednost denarja 17. t. m. V minolem tednu ni bilo posebnih sprememb na denarnem trgu. V Curihu je notiral dinar 85 centimov. Na domačih borzah so se

tuje valute kupovale po sledečih cenah: 1 funt šterling 298 Din, 1 dolar 62 Din, 1 zlata marka Din 14.80, 1 avstrijski šilling Din 8.80, 1 švicarski frank 12, 1 francoski frank Din 8.22, 1 lira Din 2.54, 1 češka krona Din 1.85, 1 romunski lej Din 0.81, 1 bolgarski lev 0.44. Za 1 dinar se je dobilo 1160 madžarskih kron. — V splošnem se opaža neznatno zvišanje tujih valut.

CENE.

g Ljubljanska blagovna barza. Cene raznim pridelkom so ostale v splošnem na višini prejšnjega tedna. Kupčevalo se je za blago postavljeno v Ljubljano (kjer ni drugače označeno) po sledečih cenah: Pšenica domača Din 450, pšenica baška Din 500, sremska Din 490, medjimurska Din 475, pšenica baška franko nakl. postaja Din 465, kuruza Din 215, kuruza nova franko Postojna Nin 260, kuruza franko sremska postaja Din 182.50. Otrobi pšenični debeli Din 252.50, drobni Din 205. Ajda siva franko medjimurska postaja Din 325, ajda siva franko štajerska postaja Din 290. Laneno seme franko hrvaška postaja Din 700. Fižol ribničan očiščen Din 320, koks Din 340. Krompir semenski franko štajerska postaja: rdečkast Din 165, beli Din 140, rumeni Din 130. Orehi domači franko Ljubljana Din 800—900. Seno in otava franko Maribor Din 75—90, slama Din 50—62.50.

g Tržišče z žitom. Kupčija z žitom v minolem tednu je bila živahnjša, ker so cene zopet padle. Tudi pri nas se je boljše kupčevalo, posebno z moko, ker si jo trgovci preskrbujejo za velikonočne praznike, ko bo konzum povečan. Na evropska tržišča prihajajo večje količine ameriške pšenice, ki jo v večji meri uvažajo tudi naši pasivni kraji največ preko Trsta. — Enak položaj je na tržišču s koruso, kateri cene stalno nazadujejo. Z našo koruso so v zadnjih mesecih posebno špekulirali madžarski trgovci, ki so jo pokupovali v velikih množinah v nadi, da bo cena pozneje rasla. Sedaj morajo to blago prevzeti in obstoji verjetnost, da bodo vsled ponesrečene špekulacije prišli v plačilne težkoče. Zaloge korusa v naši državi so še vedno obilne. — Iz poročila mednarodnega poljedelskega zavoda v Rimu je razvideti, da razpolaga svet s količino žita, s katero zamore na severni polobli zadovoljiti potrebo do prihodnje letine. Potreba in ponudba sta si pa tako blizu, da lahko nastane nervoznost z ozirom na negotovost prihodnje letine. Na drugi strani učinkujejo visoke cene in razni ukrepi omejevanja na konzum tako, da se to leto s svetovnimi zalogami prav varčno ravna. V splošnem se misli, da se bodo svetovne cene žitu držale približno na sedanjih višini. — V Banatu so bila žita po sledečih cenah: pšenica baška Din 445—450, sremska 175—185; moka »0« 600—660 Din.

g Tržišče z vinom. Kupčija z vinom v splošnem počiva. Konzum v mestih pada od dne do dne. Pričakuje se malo živahnjšega prometa koncem meseca, ko se bodo ljudje preskrbeli za velikonočne praznike. Najživahnjši je še promet z dalmatinskim vinom. Čela kupčija se razvija le za domačim konzumom, dočim gre v inozemstvo le prav malo. Tako se v Čehoslo-

vaško kljub zaključni pogodbi vino sploh ne izvažajo. V Vršču se prodajajo bela vina po 5.50, 10 odstotna po 6 Din, črna 4.50—5 Din za liter iz kleti producenta. Dalmatinska bela vina notirajo Din 5.50 za liter. V Sloveniji stane liter povprečno 7—8 Din. Slabša vina se dobe po 5—6 Din, a fine vrste se plačujejo tudi po 8 Din.

g Tržišče kož. Cene sirovih kož splošno nazadujejo vsled slabega povpraševanja v inozemstvu, zato je pričakovati še nadaljnega padca. V Zagrebu notirajo lahke kože 17 Din, srednje 18 Din, težke 19 Din in telečje 32.50 Din. Na deželi se pa plačujejo: goveje kože 18—19 Din, telečje, nesoljene, stehane 30—32 Din. Trgovina s izdelanimi kožami je mlačna.

ŽIVINA.

g Mariborski živalski sejem 10. t. m. Prignalo se je: 12 konj, 6 bikov, 175 volov, 313 krav in 11 telet; skupaj 517 komadov. Povprečne cene so za različne živali za kg žive teže so bile: Voli debeli Din 10.25—11.25, voli poldebili Din 9—10; krave debele za zakol Din 8.50—10, plemenske krave Din 6—7.50, krave za klobasarje Din 5—6; mlada živina Din 7—9.50, teleta Din 12.75. Prodalo se je 120 komadov. Kupčija je bila bolj slaba in v znaku padanja cen. Ponujalo se je veliko, toda malo kupovalo. Cene stalno padajo, ker je izvoz onemogočen.

g Svinjski sejem v Mariboru 13. t. m. Prignanih je bilo skupno 174 prašičev. Povprečne cene so bile za komad: 5—6 tednov stari Din 100—125, 7—9 tednov stari pujski Din 150—200, 3—4 mesece stari Din 300—375, 5—7 mesecev stari Din 500—675, 8—10 mesecev Din 750—875, 1 leto star prašiči Din 1250—2000. Za kg žive teže se je plačevalo po 12—13 Din, kg mrtve teže pa po 16.25—17.50 Din. Zaradi mraza je bila kupčija zelo slaba in se je prodalo samo 82 komadov.

g Ljubljanski živalski sejem 14. t. m. Za kg žive teže se je na tem sejmu plačevalo: voli rejeni Din 10—11, voli poldebili Din 9.50—0; vprežni voli Din 8.75—9.50, krave rejene Din 7.25—8, krave klobasarice 5.50—6, teleta težja debela Din 13.75—14.75, teleta rejena Din 12.50—13; teleta zaklana za kg mrtve teže Din 17—18.50; prašiči šepharji Din 16—17, prašiči peršutarji Din 14—15, prašiči peršutarji lahki Din 12—13, prašiči zaklani Din 17—18.50, banski šepharji Din 18.75—19.50. — Cene govodi so zopet nekoliko nazadovale, le tedna. Teleta so istotako nekoliko cenejša. Teleta so istotako nekoliko cenejši. Prašiči so ostali pri stari ceni. Pričakovati je, da se bodo cene vsaj začasno utrdile.

g Nakup žrebcev na Francoskem in v Belgiji. Državna komisija za nabavo angleških polnokrvnih in belgijskih žrebcev je nakupila na Francoskem dva angleška polnokrvna žrebca in sicer »Le Dragon« za 350.000 francoskih frankov (1.120.000 dinarjev) in »Le Balanyeur« za 180.000 frankov (578.000 Din), ki sta se namestila v državni kobilarni v Ljubličevem. Ta dva žrebca sta znamenita dirkača, ki sta pridirkala že velike vsote. Pripuščala se bosta tudi za zasebne kobile proti primerno visoki skočnini. V Belgiji je komisija naba-

Ali 18 originalnih belgijskih žrebcev po povprečni ceni 16.660 belgijskih frankov (54.000 Din). Ti žrebci plemenjaki se bodo oddali na Irvatsko, Medjimurje in pa Prekmurje, to je v one kraje, kjer se goji težki tip belgijskega konja.

BAZNO.

d Runo čevlji. Več boljših tržiških čevljskih mojstrov, združenih v zadrugi »Runo«, je otvorilo svojo trgovino s čevlji v Ljubljani, Mestni trg 9 v prodajalni Šubert. Tu se prodajajo vsake vrste čevlji, samo solidno, ročno delo, vsak čevljar garantira za svoj izdelek. Cene so najnižje. Trgovina se zelo priporoča.

g Zadrugištvo vseh kmetijskih organizacij v državi. V zadnjem času je Društvo ekonomov započelo akcijo za združitve vseh kmetijskih društev v državi v enotno korporacijo. Iz gospodarskega kakor tudi iz državnega stališča bi bilo to akcijo res iskreno pozdraviti, če bi bili vsaj delni pogoji dani za tako združitve. Dosedanja šestletna izkustva z združitvijo raznih stanovskih organizacij so pa pokazala, da prinese taka združitve centralo v Belgradu, ki zahteva od svojih deželnih podružnic le prispevkov, ne nudi jim pa za to ničesar. Pač pa bi bilo velikanske koristi za Slovenijo, če bi se vse slovenske kmetijske korporacije (Kmetijska družba, Zadrugne zveze in vsa ostala strokovna društva) združile v nekaki Zvezi, ki bi naj zastopala interese celotnega kmetijstva Slovenije. Taka Zveza bi bila največje koristi za naše kmetijsko gospodarstvo.

g Veleposestvo Belje v državni upravi. Na tem državnem veleposestvu se je v prvih letih po vojni tako slabo gospodarilo, da je že lani vlada sklenila ga dati v zakup. Ker pa ni bilo takih ponudnikov, ki bi izpolnili vse zahtevane pogoje, je ostalo še nadalje v državni upravi. Finančno ministrstvo je sedaj objavilo, da se je državna uprava v minoletem letu kaj dobro obnesla. Dočim so bili prej dohodki zelo nizki, so se letos povzpeli na 50 milijonov dinarjev. Največji dohodek na Belju izkazuje tvornica sladkorja.

g Sladkor. Površina posajena s sladkorno peso v naši državi je po vojni stalno rastla, ker je bil sladkor drag in so kmetovalci za sladkorno peso dobili zelo ugodne cene. Če pregledamo torej statistične podatke o tej kulturi zadnjih let, opazimo stalen letni prirastek površine, v minoletem letu pa naravnost izredno bogato letino, ki nas ni samo popolnoma oskrbela s tem živilom, ampak dala tudi precejšnjo množino sladkorja za izvoz. Tako je znašala: Leta površina sladk. pesa podelani sladkor

	v hektarjih	v stotih	v stotih
1920	15.685	2.043.772	220.114
1921	16.961	1.885.116	247.051
1922	19.900	3.126.885	335.050
1923	28.653	3.732.734	417.445
1924	55.000	12.340.831	1.237.827

Sladkorne tvornice imajo torej letos sladkorja toliko, da ne vedo kam z njim, v sled tega hočejo za tekoče leto pritisniti na kmetovalce, ki pridehujejo peso, da bodo manj zadili sladkorne pese in še to jim hočejo plačati po sramotni nizki ceni. Proti

(Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj.)

GOSPODINJA

Hvaležnost.

Hvaležnost kaže vedno plemenitega človeka, ki z veseljem in priznanjem prejema darove ali tudi stvari, ki jih ima pravico zahtevati. Ta lepi način prejemanja pa kaže tudi usmerjenost človeka k višjemu v naravi. Le ljudje nizkotnega življenja in mišljenja ne poznajo hvaležnosti. Dobrote, ki jih prejemajo, se jim zde nekaj čisto umevnega; zalo jih prejemajo prezirljivo in nevaležno ter oblatijo dajalca in dar, podtikajoč jim zlobne in slabe namene. V taki nevaležnosti tiči velik kos lastnega okoriščenja in surovosti srca.

Da otrok ne razvija takih slabih in grdih lastnosti, ga mora mati že zgodaj priučiti hvaležnosti. Za vsako prijaznost in dobroto se otrok mora zahvaliti s krotkim »Bog plačaj!« To zahvaljevanje se nam na prvi pogled zdi nekaj docela mehaničnega, cesar se otrok niti ne zaveda. Vendar moramo pomisliti, da se otrok v prvi dobi vsega uči le mehanično. Kmalu pa mu skuša mati dopovedati, da ga ima tisti rad, ki mu to daje in da ga mora tudi otrok rad imeti. S tem se otroku zbudi prvi čut hvaležnosti. Mati pa gre še dalje in pripoveduje otroku, da kdor tako dobrotno in ljubeznivo daje, kaže tudi dobro in ljubeznivo srce in hoče drugim napraviti le veselje, da pa prav nič ne čaka, naj mu enako povrnemo. Uprav to pa posebno nagiblje naše srce, da smo mu enako dobri, t. j. hvaležni. Dalje razlaga mati, da je vedno in vse življenje tako; kako smo ljudje navezani drug na drugega, kako skazujemo drug drugemu dobrote in

temu so se združili pridelovalci pese v posebno društvo, ki je kmetijskemu ministrstvu izročilo spomenico, v kateri utemeljuje svoje zahteve proti tvornicam sladkorja. Kartel sladkornih tvornic predlaga namreč za kilogram pese v nastopni kampanji ceno 25.50 Din za 100 kg, medtem ko zahtevajo producenti 51 Din. Če se ne bo dosegel sporazum, groze kmetje, da pese ne bodo sejali.

g Razstave kmetijskega ministrstva. Kmetijsko ministrstvo se je v svrhu propagande in kakovostnega pospeševanja naših kmetijskih pridelkov odločilo, da tekom tega leta priredi nekoliko večjih kmetijskih razstav v posameznih mestih po celi državi. Tako se bo že maja meseca vršila kmetijska in živinorejska razstava v Bitoju, junija v Skoplju in Mostaru, julija v Jagodini, Sinju, Banjaluki in Vukovaru, avgusta v Somboru, Vrhu in Požegi, septembra v Tuzli, Osijeku, Novem Sadu in Smederevu, oktobra v Varaždinu, Iluku in Negotinu. — Kje pa je ostala Slovenija? Ali nimamo v kmetijskem ministrstvu osebe, ki bi se spomnila, da spada Slovenija še vedno k državi SHS in da ima vendar precej dobro razvito kmetijstvo, ki zasluži, da se pokaže na kaki razstavi? Ali naj slovenski kmet samo plačuje, plačuje in plačuje, dobi pa od države — ničesar?!

smo tudi drug drugemu hvaležni. Malo in sprejemljivo otrokovo srce kmalu čuti in razume, da največ dobrot prejema od očeta in matere, da mora torej biti njima najbolj hvaležen. Zdad pa je tudi čas, da obrne mati otrokove prve misli k prvemu in največjemu Dobrotniku. S pripovedovanjem in opazovanjem v naravi otrok pregleda obilico božjih dobrot za telo. Cerkev, razni cerkveni časi, zlasti postni čas pa so primerna prilika, da začne otrok razumevati tudi duhovne božje dobrote.

Dobro pa mora mati paziti, da otroka ne sili k hvaležnosti, ker se ne da izsiliti. Naračunavanje dobrot in moledovanje za hvaležnost zadušje čustvo hvaležnosti v srcu prejemalca. Hvaležnost je pravzaprav ljubezen, ki rodi priznanje za izkazane dobrote.

Vrtnarstvo.

Sejanje in saditev. Vsepovsod v naravi se javlja in naznanja težko zaželjena preljudna pomlad. Vse je vzbujeno in oživljeno po dolgem težkem zimskem spanju. Pomladne cvetice kakor narcisi, tulipani, žafran in podlesek in še druge cvetice trajnice so pognale in zazelenele iz zemlje. Prav zgodnjim že kukajo cvetne glavice iz zelenega perja. Pa tudi poletne trajnice nočejo zaostati, že bodejo iz zemlje in se ponašajo s prvo zeleno spomladansko obleko. To vstajenje in življenje nas opominja, da treba začeti z delom. Kar treba bo prijeti lopato, motiko, matičico, grablje in še druge potrebne vrtno priprave.

Za prvo setev ali saditev prelopatimo, pognojimo in z grabljami enakomerno poravnamo zemljo. Potem razdelimo gredice in jim določimo, kaj se bo sadilo ali sejalo na nje.

Seme mora biti dobro, zdravo, popolnoma razvito in zrelo, da ima kal dovolj hrane. Če ga nimamo doma, ga kupimo le pri zanesljivih trgovcih in sicer najboljšega, četudi je dražje. Sadike vzgojimo v topli gredi, če jo imamo, če pa te ni, pa si zgodnje sadike lahko vzgojimo v zabojih ali cvetličnih loncih. Če pa vsega tega nimamo, si jih pa kupimo za prvo saditev pri vrtnarju. Za poznejšo rabo si jih pa nasejemo na zato pripravljeno gredico setvenico.

Glede setve je pripomniti tole: da ne sejemo pregosto, pomešamo seme pred setvijo z drobnim peskom (mivko). V mesecu mardu sejemo tele zeleđnjadnice: špinačo, peteršilj, zeleno, korenje, mesečno redkvico, salato berivko, por in sladkorni koren.

Špinača ljubi mastno, dobro pognojeno črno zemljo. Da jo imamo celo leto, jo sejemo v presledkih od 3—4 tednov.

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 14.

Peteršilj glede zemlje ni izbirčen. Obese se v vsaki zemlji, če je dobro prerahljana in ni pretežka. Ozeleni šele po 40 dneh. Ako pa seme pred setvijo namočimo, se kalenje pospeši.

Zelena je že bolj izbirčna, menda zato, ker je ženskega spola. Le v dobro pognojeni zemlji bo dobro uspevala.

Korenje kali tudi šele v 40 dneh. Prilisiš ga s tem, če ga 2—3 dni namakaš. Glede zemlje pa ni posebno izbirčen. Za vrtno setev pride vpoštev le rdeči korenček. Seme je treba zdrobiti in zmeti med rokami.

Mesečna redkvica. Naseje se redko in treba jo je prav pridno zamakati. Vročine ne prenese, zato se seje le spomladi.

Salata prospava le v dobro pognojeno zemlji. Za prvo porabo pride vpoštev salata berivka ali mlada solata. Za poznejšo rabo pa presajena glavata salata.

Por ima široko perje in močno steblo. Pri kuhi ga rabimo kot pridevek k juhi in drugim jedilom, pa tudi za prikuho pripravljene kot špinačo. Seme se naseje na dobro zrahljano zemljo. Da postane košat, ga je treba presaditi ko doraste, in sicer 25 cm vsaksebi.

Sladkorni koren. Razločuje se od navadnega korena po bolj drobni in kratki korenini. Seje se zgodaj spomladi na obdelano vrtno gredico. Porabljev je šele jeseni. Okusa je zelo prijetnega.

Za saditev v zgodnji spomladi pride vpoštev le čebula in grah. Čebulček, ki smo ga pripravili doma ali pa ga kupili pri trgovcu, posadimo na dobro pognojeno solčno gredico po 25 cm narazen. Saditi moramo plitvo, tako da je le koreninica v zemlji, stebelce pa naj kuka iz tal.

Grah prospava v vsaki vrtni zemlji. Razločujemo ranega, srednjega in poznega. Po obliki je nizki, srednjevisoki in visoki. Zadnjima dvema je treba vej za oporo. Grah se sadi kakor fižol v 6—7 cm globoke brazdice. Sadi se v presledkih 3—4 tednov do konca malega srpana. Da se med kalitvijo ne vzdigne, ga treba pohoditi z nogami ali pa potolči z motiko. Ko nekoliko doraste, ga treba osuti.

Po nedolžnem preganjane živali.

Žabe so prav posebno pridne uničevalke škodljivih žuželk. Muhe, mušice, molji, metulji, rastlinske bolhe in uši, ličinke i. t. d. so njihova hrana. — Krastača uniči na vrta ali na travniku zaradi svoje požrečnosti neverjetne množine dežavnice, polžev, broščev, ličink, gosenic i. t. d.; zato jo razumni vrtnar rad pusti na vrta. — Enako koristen je tudi jež, ki se hrani z mišmi, polži, belimi črvi (od rjavega hrošča) i. t. d. — Prav tako je belouška, ki jo nevedni ljudje preganjajo kot strupeno kačo, popolnoma nedolžna in kot uničevalka škodljivega mrčesa skoro nedosegljiva. — Krt, ki ga po krivem preganjajo, češ, da spodjeda korenine, je pri tem čisto nedolžen; pač pa je zelo koristen, ker uničuje vse podzemeljske škodljivce, zlasti ogrce (bele črve), ki zares spodjedajo rastline. Res je, da pri svojem

delu spahuje krtina, ki se dado vendar zravnati in se ta nadležnost niti ne da primerjati s koristjo, ki jo napravlja kmetovalcu z uničevanjem podzemeljskih škodljivcev. Vse te živali zaslužijo naše varstvo. Najmarljivejše pokončevalke žuželk, ki delajo listju, cvetju in sadju na naših vrtovih največjo škodo, pa so ptice pevke. Zato zaslužijo naše prav posebno varstvo: stalne v hudi zimi, selilke ob povratku, vse pa ob času valjenja. Koliko škodljivih žuželk uniči ena sama ptičja družina, si niti predstavljati ne moremo. Tako n. pr. sinica žuželkinih jajčec 15—20 tisoč, gosenic pa, ko krmi mlade, 200 na dan; taščica povprečno 600 muh in mušic, kukavica nad 100 gosenic na uro. Strnad rabi na leto 2—3 kg žuželk, gosenic, jajčec, od katerih jih gre tisoč na 1 kg. Kaj je vredno eno samo ptičje gnezdo, nam kaže sledeči primer: Če je v gnezdu pet mladičev, od katerih rabi vsak povprečno 50 gosenic na dan in jih stara krmita 4—5 tednov, uničijo na ta način 7500 gosenic. Vsaka gosenica požre dnevno zelenja in cvetja vsaj toliko, kolikor tehta sama. En cvet vsak dan v 30 dnevih goseničnega razvoja, pomeni uničenje 30 sadov in delo 7500 gosenic skupaj uniči 225.000 sadov.

Kaj pomeni uničenje samo enega ptičjega gnezda, si moremo še predstaviti, če pomislimo, da eni gosenici ne zaščeda le en cvet na dan, nego jih uniči 10—20 dnevno.

Zato morajo spoznati najprej odrasli, da so dolžni varovati vse te živali. Izvedeti pa mora o tem tudi naša mladina, kateri morajo biti odrasli dober zgled in jo poučiti o koristi teh živali in o grdi nevhvalečnosti napram njim, če bi jih preganjali, mučili in pobijali. Saj bi s tem škodovali le sebi prav občutno, ker bi se razpasli škodljivci našega vrta in polja ter nam uničevali pridelke, ki jih vsako leto že komaj čakamo. Zato: varujmo naše, škodljivce uničujoče, živali.

Nekaj mi je padlo v oko.

Vsak prašek ali dlačica, ki ga prinese veter v oko, mušica, ki se zaleti v letu, je očem v veliko nadlego. To peče in skelil. Oko pozna samopomoč: Veke se kremžijo, se stikajo in širijo, trepečejo in kličejo na pomoč sestrice solzice. Da pomagajo in izperejo neljubega in nepoklicanega gosta.

Zato ne smemo mencati oči, ako nam prileti ali pade kaj vanj; z mencanjem se smet, ki je mogoče trda in ostra, še bolj zatlači v mehko meso in sluznice, veke zatečejo, nastanejo hude bolečine in lahko se vname oko. Najbolje je, da mežimo in držimo glavo navzdol, potem si pomaga oko, kakor je gori povedano. Včasih gre drobna smet ali prah šele v spanju ven. Ako je pa kak bodeč drobec v oko prišel, je treba, da ga vzame takoj kdo drugi ven. Ponesrečeni sede tako, da pada svetloba od strani na oko, zdravo oko naj tišči z roko, ker drži potem dosti lažje odprto bolno oko in ga lahko obrača. Glava mora sloneti na trdni podlagi.

Nato prime dobri človek, ki se v takem slučaju vedno dobi, previdno in rahlo za spodnje veke in potegne kolikor more ven, da vidi spodnji notranji del očesa. Pri tem mora ranjeni pogledati hitro navzgor in zopet navzdol. V drugi roki ima dobri človek čist mehak robec, z njim potegne po vekah, previdno in rahlo (samo z oglom seveda) in reši oko neljubega gosta. Navadno neha takoj po odstranitvi vsiljivca vsako zbadanje in žganje.

Ako pa ni bilo nesreče za spodnjimi vekami, potisni gornje veke pod spodnjo, ker dostikrat spodnje rese ali trepalnice izbrisejo smet iz zgornjih vek. Pri tem pa mora obrniti ranjeni oko navzdol in povesiti glavo na prsa. Oko pride od mencanja več ali manj rdeče in boleče, naveži nanj mrzel obkladek. Ako pa ni šlo s samopomočjo hitro, ne mrcvari očesa, ampak si urno poišči zdravniške pomoči.

Oči, ki so vnete vsled prepriha in prahu, izpiraj z mlačnim gomiličnim čajem. Izpiranje z gomiličnim ali kumininim čajem priporoča župnik Kneip kot pomoč za slabovidne. Za oči ni dobra zelo mrzla voda, marsikdo je oslepil ali samo opešal na vidu, ker si je izpiral oči s premrzlo vodo. Mrtva, to se pravi postana voda, je najboljša za oči. In snaga! Kdor si hoče ohraniti oko zdravo in dober vid do pozne starosti, mora izmivati obraz vsak večer, da mu ne ostane prah, ki se nabere čez dan, po obrazu in v očeh. Kajenje tobaka in bivanje v dimu škoduje očem, vlažno stanovanje, branje v mraku, na solncu, preblizu ali predaleč svetilnice — vse to in mnogo drugega, posebno alkohol in druge razbrzdanosti, so krive, da nosi že skoro vsak človek očala.

Seveda so očala velika dobrota za opešane in bolne oči — boljše pa je na vsak način, da si varujemo vid z rednim življenjem. Premalo spanja — to je glavni udarec za uboge trudne oči. Primarij Bok je naročal svojim bolnikom, (zdravil je oči), dosti spanja in svežega zraka. Naj bdi kdorkoli, bodisi pri delu ali ponočevaje — on škoduje svojim očem. Razsvetljava imamo res vedno več, a nobena ne prekaša solčne svetlobe, svetlobe dneva. Ob dne delati in ponoči spati, je velika modrost.

Za male otroke ni dobro, če jim blešči od bele stene, če jim sije solnce na belo odejico. Naši stari so devali zelena ali rdeča zagrnjala na okna, te dve barvi ne dražita oči. Bilo je že več slučajev, da je oslepel, kdor je bral na solncu. Prav tako ne morejo imeti dobrih oči otroci, ki jim blešči prvo leto belina mlade oči.

Praktični migljaji.

Med — zdravilo. Večkrat se zgodi, da se napravi oteklina na vratu, na roki ali nogi, ki se potem prične gnojiti. Za take slučaje se moramo spomniti na staro izvrstno domače sredstvo. Nekoliko ržene moke zmešamo z medom v gosto, kašnato testo, namažemo tanko plast na platneno kupo in položimo ta obliz na bolečino. Obliz pospešuje zbiranje gnoja, bolečina se prav kmalu predre in gnoj izteče. Ker se obliz trdo drži, je prav primerno, če mu v sredi, preden ga položimo na bolečino, izreže-

mo malo luknjico, skozi katero lahko gnoj odteka in ni treba z odstranjevanjem obliža vsakokrat delati novih bolecín.

Škodljivke miši. Štiri vrste jih imamo: rovké, vodné, poljské in hišné miši. Najškodljivéjše so pač rovké, ki po selenjadnem vrtu včasih vse preprežijo s svojimi rovi in često krt nosi odgovornost, pa tudi posledice za to. Pol ducata teh miši more v kratkem uničiti najlepší zelenjadni vrt: vse načno pri korenini, s podzemeljskim rovom zrahljajo in odrinejo prst, da nimajo korenine za opore, ne hrane in zato rastline začno hitro hirati in veneti. Pridno jim lahko prilivamo, a vse nič ne pomaga. Ko preiskujemo okoli njih, opazimo globoko jamo in rov, ki vodi do malega poselem vrtu. Najtežje je pregnati in uničiti te škodljivke. Edino sredstvo je strup, najbolje arzenik in fosfor, ki jih moramo pa previdno nastavit, da ne pride kakšna druga žival do njih. Arzenik napolnimo v votel koren in ga porinemo v podzemeljski rov, fosfor pa potresemo na nekaj žgancev, ki jih tudi nastavimo v rov, kjer miši s slastjo polizejo strup in poginejo. — To sredstvo zoper rovké so porabljali v več krajih, kjer so se pojavile v velikih množinah.

Kuhanje.

Vampi z rezanci. Skuhaj dve pesti širokih rezancev, kuhane odcedi. V kozi pa napravi prežganje iz polne žlice masti (5 dkg) in polne žlice moke, nekoliko drobno zrezanega peteršilja in čebule, ko se zaručni prideni par pesti kuhanih, na rezance zrezanih vampov, ki jih duši par minut v prežganju, prideni vejico majarona in zalij z dvema litroma zelenjavine juhe, juhe od kosti ali juhe od klobas. Ko par minut vre, prideni odcejene rezance; ko vse skupaj še dobro prevre, prilij kisa po okusu in postavi kot samostojno jed opoldne ali zvečer na mizo. (Seveda ne smeš pozabiti osoliti.)

Zagrebska krompirjeva juha. Kuhaj v dveh litrih vode 8 debele, na kocke zrezane krompirje, ki jih osoli; ko je kuhan, mu prideni prežganje iz 8 dkg masti in 8 dkg moke, prideni v juho eno žlico drobno zrezanega prekajenega prašičjega mesa, eno žlico kisle smetane in četril litra mleka. Ko vse dobro prevre, postavi juho samo ali z opečenimi krušnimi rozinami na mizo.

Rižev pečnjak s kisló smetano. Skuhaj pol litra riža v slani vodi. Ko se nekoliko ohladi, ga stresí v kozo, v kateri si razgrela za eno žlico masti ali masla; polij riž s par žlicami kisle smetane, potresi s krušnimi drobtinami in postavi v pečko, da se nekoliko zapeče; pečenega zdrobi in postavi s salato na mizo, ali kot prikuho s krompirjem v obari. M. R.

NASIM RODBINAM priporočamo našo domačo Kolinsko eskorijo, izvrstni prídátek za kavo.

ČEVLJARJI na Gorenjskem, ki izdelujete léne, senčijo čevlje »špangarje«, daske in motke, javite naslov »Prometne, Ljubljana, Krakov trg št. 10.

IZOBRAZBI

Junak naših dni...

Pred mesecem dni se je ukrcal na ladjo, ki vozi v daljno Oceanijo, mož, ki po vsej pravici zasluži ime junaka. Bil je to francoski duhovnik Henrik d'Orgeval-Dubouchet. 25 let je vneto deloval v dušnem pastirstvu v Parizu. Vse je občudovalo mladega, duhovitega moža. V poletju l. 1914. je moral tudi on odriniti z rojaki na bojišče. Hrabro se je obnašal, vojaki in častniki so občudovali njegov pogum. Prejel je nešteto odlikovanj, njegova prsa krasí tudi križ Častne legije. A eno mu je vzela vojska kot tudi tisočim drugih, ugrabila mu je zdravje. Vrní se je domov, a začutil je, da njegove moči niso več kot so bile. A sedaj je dozorel v njem junaški sklep. V 51 letu svoje starosti je sklenil iti misijonarit in to — gobavcem v Oceaniji. V daljno tujino je šel med najbednejše med bednimi, da tam nadomesti kakega drugega misijonarja. Namesto v toplice po zdravje, v tujine med nezdravljivo bolne s težko zavestjo: Nikdar več ne anem med zdrave!

Katoliška unija v Franciji.

Unija francoskih katoličanov, za katero se trudi zlasti general Castelnau, se širi z velikim razmahom. Pred kratkim ustanovljena šteje že danes nad 1.600.000 vpisanih članov. V velikih množicah se zbirajo francoski katoličani — preteklo nedeljo jih je zopet zborovalo 10.000 v Evreux in 8000 v mestu Troyes — in glasno protestirajo nasproti krivicam, ki jih Herriotova vlada katoličanom prizadeva. Mogočno dvigajo svoj glas proti ukinitvi francoskega poslaništva v Vatikanu in proti temu, da se kljub dani besedi, uvajajo brezverske šole in postave v Alzaciji. Radikalni socialisti in komunisti se vznemirjajo nad tem in zlivajo svoj gnev zlasti nad generalom Castelnau, kateremu očitajo, da buni narod. Moralno uničile bi rade stranke Herriotove vlade onega Castelnau-ja, kateremu je še 20. oktobra l. 1919. v »Velikem teatru« v Lijonu tedanji lijonski župan Herriot pel vso hvalo in ga slavil kot narodnega rešitelja, katerega se bo francoski narod vedno s hvaležnostjo spominjal. Toda minister Herriot je pozabil, kar je govoril župan Herriot.

120.000 katoličanov je zborovalo preteklo nedeljo na Francoskem in zahtevalo versko svobodo. Zbrani okrog svojih škofov so odločno protestirali proti brezverskim zakonom, ki ubijajo Francijo, in izražali svojo solidarnost z alzaškimi katoličani, katerim francoska vlada kljub dani besedi vsiljuje svoje protiverske zakone in gazi njihovo versko prepričanje. Vedno glasneje in pogosteje se oglašá tudi v Franciji klic, da je treba strniti tudi v političnem oziru vrste katoličanov. Jasno se zavedajo, da jim politična razdvojenost in brezbriznost neizmerno škodí in da ne kaže živeti le od milosti vladajočih mogotcev — frama-sonov.

Papeži in krščanska šola.

Leon XIII. v pismu bavarskim škofom dne 22. decembra l. 1887.: »Nobenega dvoma ni, da grozijo državi, v kateri vlada brezverski pouk in še bolj oni državi, v kateri je pouk v nasprotju z vero, številne in strahovite nevarnosti. Kajti tam, kjer se ne priznava najvišja božja učeniška služba, ki nas navaja k strahu božjemu in ki daje podlago veri v božje razodetje, mora zaiti človeška veda v najusodnejše zmote, zlasti v zmoto naturalizma in racionalizma. Odtod pa tudi prihaja, da nima svetna oblast nobene moči, ker ni do nje spoštovanja, ki bi temeljilo v veri. Kajti jasno je, da ljudje, ki Boga ne priznajo za svojega gospoda, tudi svetnih mogotcev ne bodo priznali za svoje zapovednike.«

Isti Leon XIII. v okrožnici Militantis Ecclesiae 1897:

»Opominjamo vas, častiti bratje, da pred vsem skrbno čujete, da preveva ves pouk v šolah duh nepokvarjenih nauk Kristusovih ali če je izginit, da znova zavladá, bodisi v šolah, ki so jih ustanovili naši predniki ali v šolah, ki se znova ustanovljajo in to ne samo v osnovnih, ampak tudi o srednjih in visokih šolah. V tej zadevi morajo katoličani zlasti skrbeti, da ne bodo pošiljali svojih otrok z drugoverci v takoimenovane mešane šole, temveč, da imajo povsod svoje verske šole in da poučujejo na njih najboljši in do dobra preizkušeni učitelji. Zakaj vzgoja, pri kateri se uveljavljajo skvarjeni verski nauki ali pa se vera celo zapostavlja, je polna nevarnosti. To pa je ravno v takoimenovanih mešanih šolah. Tudi ne more nihče trditi, da je mogoče skrb za pobožno življenje med mladino brez škode ločiti od pouka. Kajti kaj mladino navaja, da izpolnjuje vestno svoje stanovske dolžnosti in kaj naj zlasti tiste, ki so zašli na napačna pota pripelje na pot kreposti, če ne vera v Boga?«

Fantovski večeri v pismih.

VII.

Dragi slovenski fantje!

V zadnjem pismu sem vam govoril o vplivu družčine na mlade ljudi. Prepričan sem, da ste se z mojimi izvajanjí popolnoma strinjali, saj dobro poznate same sebe in veste, kako se živi na svetu. Dobro veste, da je tudi vas bolj vzgojila družčina kot šola in celo vaši starši.

Nočem trditi, da ni izjeme, rad verjamem, da je tudi med slovenskimi fanti dokaj takih, ki so do svoje moške dobe rasli v prvi vrsti pod vplivom skrbne vzgoje vernih in plemenitih staršev, zlasti blagih mater. To so srečni ljudje. Vsakdo mora priznati, da je ni vzgoje na svetu, ki bi nadomestovala vzgojo v družini, če je namreč ta vzgoja sama na sebi dobra. Naj bi kdo verkal vase vse učenosti imenitnih knjig, ki na dolgo in široko pišejo, kako je treba mladino vzgajati, vendar ne bo zlepa postal

tako dober vzgojitelj kot sta dobra mati in dober oče svojim otrokom doma v družini.

To pa tudi ni čudno. Saj je družina ena najbolj naravnih ustanov na svetu. Brez družine bi življenje na svetu sploh mogoče ne bilo. Človekova narava sama zahteva družino, to najmanjšo celico, iz katere obstoji človeška družba. Že iz tega je jasno, da bi grešil nad naravo samo, kdor bi se lotil uničevanja družinskega življenja. Toda mi kot kristjani ne ostanemo zgolj pri naravi, temveč se zavedamo, da je naravne družinske vezi posvetila tudi milost, torej nadnarava. Kjer se narava in nadnaravno lepo ujemata in hodita z roko v roki, je popolnoma jasno, da mora imeti taka vzajemnost prekrasne posledice. Zato je brez posebnega razmišljanja očitno, da je krščanska družina najdragocenejši biser v človeški družbi in ga ne more odtehati nobena druga ustanova, naj že pride od katerkoli.

Dobro družinsko življenje je najlepše življenje. Pa je tudi najgotovjši vir za lepo življenje v narodu, v ljudstvu sploh. Kakršne so posamezne družine, taki so narodi. Kjer je družinsko življenje zdravo — zdravo v telesnem in dušnem pogledu — tam je narodni napredek najbolj zasiguran. Gorje pa narodu, ki mu gnijejo korenine, ki ima družinsko življenje izpodjedeno! Naj bo drugače še tako napreden, še tako kulturno in civiliziran, gotovo je zapisan poginu, čeprav šteje milijone. Lahko si potemtakem mislimo, kako nam je treba trepetati za zdravo življenje družin v tako majhnem narodu kot je ravno naš slovenski narod. Če mogočni svetovni narodi — n. pr. Francozi — s skrbjo gledajo, kako se v njihove družine vtihotaplja bolezen, kako bi mogli biti brezbrizni mi, če imamo le še iskrico ljubezni do svojega naroda? Pri nas moramo propad vsake poedine družine zapisati za nenadomestljivo izgubo. Nobena vojska, nobeno zatiranje od strani sovražnih nam narodov ne more našemu narodnemu življenju toliko škodovati kot razpad družine, ki je življenska celica vsega narodnega organizma.

Skozi stoletja je živel naš narod pod sovražnim preganjanjem od vseh strani. Utrpel je marsikako škodo, meje njegovih zemlja so se marsikje stisnile. Toda kljub temu je ostal zdrav in močan in življenja zmožen, ker je imel zdravo podlago za svoj naravni razvoj, imel že zdravo družinsko življenje. Iz družin mora priti v narod vse dobro, pa utegne priti tudi začetek propadanja. Če sem v svojih dosedanjih pismih hvalil nekdanjo fantovsko družčino in če vsi vemo, kako dobra je bila ta družčina še nedavno, je to posledica lepega krščanskega življenja, ki je v tistih časih vladalo v slovenskih družinah. Iz dobrih družin so prihajali dobri fantje, iskali in našli so drug drugega z nepokvarjenimi srci, idealno prijateljstvo jih je družilo in spajalo v prostovoljno, samoposebitumevno organizacijo — fantovsko družčino.

Vsak fant je že od doma imel s seboj visoko razvit družinski čut in ta čut se mu je v njegovi družčini le še razvijal in rasel do tiste stopnje, da je fant v teku

(Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj!)

LISTEK

Sovrašтво in ljubezen.

(Dalje.)

Desetkrat, dvajsetkrat je prebral Henrik to pismo. Nato je legel na zofo in zaprl oči.

Ona je doma! Zopet doma!

Sprva je vladala v njem tišina, popolna tišina. Nato pa začela valovati kri v njegovih prsih in v njegovih sencih. Zajel ga je vrtinec in v njegovi duši je vstala nevihta po dolgih, soparnih dneh težkega dela. Neprestano je mislil nanjo in si ni prizadeval, kakor običajno, da bi te misli pregnal iz glave. Jasno je stopil pred njegovo dušo njen obraz, njena postava; slišal je njen glas, čutil je njen poljub.

Ona je doma, blizu, dosegljiva! Lota! Kaj se je zgodilo z njim? V njem?

Prijeten strah, ki ga je vzbudilo to kratko poročilo, je strl v njem ves odpor, vso grenkobo, ki je zopet odkril drage, zagrnjene slike.

Noč je prišla, a ni našel miru. Prišel pa je znova tudi dvom, prišli so boji. Pošten je hotel biti, pošten tudi sam s seboj. Zopet si je priklical pred oči njeno prelomitev zvestobe, silno boleest, ki mu jo je povzročila, toda srd je izginil, jeza in sovražnost se ni pomirila, in kot suho listje se je upanje zopet poživilo. Vse si je priklical v spomin, vse, kar sta rekla v njeno opravičilo Matija in Lena. Šele sedaj je prvič pomislil na to, kako silno je trpela tudi ona, ko ga je zapustila in šla proč. Zakaj ljubila ga je, resnično in iskreno ljubila. Kakor more ljubiti ženska moža.

O, zopet jo mora dobiti.

Ali naj gre domov? Tja k nji? V treh urah jo že lahko vidi!

V treh urah! Zopet jo lahko vidi, ima in ne izpusti več!

Ves se je stresel. Oblekel se je, rekel svoji gospodinjki nekaj besed in zdirjal proč. Nočni vlak še ni odšel. Dal Kupil je vozni listek. Glas se mu je tresel, ko je imenoval domačo postajo. Prišel je še prezgodaj. Mrzli nočni zrak mu je hladil čelo. Razburjenje je hodil na postaji gor in dol. Nato pa je nenadoma obstal.

Ali se bo osmešil? Kako bo to, če bo sedaj v pozni noči prišel domov. Tja, domov, kamor je mislil, da se ne bo več vrnil? Pa saj je tudi ona zopet prišla domov. Ali klical jo je oče, na smrt bolan! In kaj

let dozorel za vrlega družinskega očeta. Tako je dobra družina dajala dobro krščansko družčino in ta zopet dobre družine — zato se naš narod nobenega sovražnika ni ustrašil.

Če bi bilo še danes tako, kako bi bil preskrbljeni slovenski fantje, kako zdrav razvoj bi bil zagotovljen našemu narodu! Dragi fantje, vi pa sami veste, da je danes — žal — marsikaj drugače, prav o tem se pa hoče prihodnjost pomeniti z vami vaš iskren prijatelj

star fant.

bo rekla ona? Sestre ni hotela videti! In njega? Kaj, če ga bo zopet odbila in mogoče pred njim znova zbežala? Ali ni to prenačljeno? Ali ne bi bilo dobro, da b nekoliko premislil vso stvar?

In tako je bil nenadoma zopet sredi groznih dvomov.

»Vstopite, gospod!«

»Hvala — hvala, ne bom se peljal!«

Žvižg, vlak se je premaknil in odpeljal v noč, proti domu — brez njega.

Počasi je šel Henrik po razsvetljenih cestah proti domu. Povsod vesel, smehljajoči se ljudje.

Nihče od vseh teh ga ni niti pogledal. Globoko zaničevanje do samega sebe je hotelo vzkliči v njem, a ostalo je samo pri tem, da je čutil, da si ne more pomagati.

V svoji sobi je Henrik dolgo strmel predse. Polnoči je bilo že proč. Na počitek še ni mislil. Tako je prišel na misel, da bi Loti pisal. Pisal je pismo za pismom. Pa nobeno mu ni ugajalo. Končno, proti štirim, se mu je zdelo, da je našel pravo.

Pisal ji je o svoji bolesti in o svojem trpljenju. Skušal je razbliniti njene pomisleke. Pisal ji je, da njen brat ni bil odgovoren za svoje dejanje; ona, Lota, pa je popolnoma nedolžna. In če je treba kaj opraviti, lahko stori samo s tem, da jo osreči. Tudi njegovi ljudje zavzemajo čisto drugo stališče napram njej sedaj, ko so videli, kako dobro dušo ima Lota. In tako je sklenil pismo:

»Nočem biti nepotrpežljiv; pustim ti čas in te bom šele takrat videl, ko boš ti hotela. Eno pa te prosim, Lota: moj prstan imaš. Natakni ga zopet, ko boš prebrala to pismo; bodi zopet moja nevesta!«

Na nebu so sijale zvezde, ceste so bile prazne. Tedaj je šel Henrik Naglič zopet na kolodvor. Še enkrat je prebral naslov na ovitku, ki je vsebovalo zanj najljubše ime na svetu, nato pa je vrgel pismo v nabiralnik. Ob devetih dopoldne ga bo že imela. To je v štirih urah. V štirih urah!

Minil je mukepoln dan, dolga noč. Z budnimi očmi in z žarečimi lici je sedel Henrik Naglič zgodaj zjutraj ob oknu svoje sobe in pričakoval pismo. Končno je prišel. Henrik Naglič je šel skozi sobo, stopil v vežo in se naslonil na vrata. Sedaj! — Tu! — »Gospod Henrik Naglič!«

V svoji sobi je pogledal pismo.

»Priložen zlat prstan.«

Oprijel se je za stol. Nato je odprl pismo. Zlat prstan je padel ven, zazvenel in se strkljal po tleh. — V odlomkih je bral: »Krivo me sodite, ne morete mi videti v dušo, — ne veste vsega, — ne morem Vas varati, — ne pridite sem —.«

Ko je stopila gospodinja v sobo, je našla Henrika nezavestnega na tleh. Razburjenje je bilo preveliko, razočaranje pregrozno.

—:—

Leto pozneje. Janček je sedel pri Henriku v sobi in je nosil že civilno obleko. Danes je bil odpuščen od vojakov.

Zalostno je gledal fant predse.

>Prav nič se ne veselim, ko grem zopet domov.<

>Le počakaj, se boš že še veselil! Ko boš na kolodvoru, in ko boš zagledal domačo vas —.<

>Toda Lena, Henrik, Lena! Vse življenje ti ne bo odpustila, da nočeš priti na najino svatbo — in jaz, — jaz tudi ne.<

Henrik je nekaj časa molčal; nato pa je rekel:

>Poglej, Janček, res ne morem! Če bi nje ne bilo več tam, ali pa vsaj ne tako blizu, potem bi čisto gotovo prišel. Tako pa je nemogoče.

>In sploh nočeš več priti domov?<

>Ne vem! Mogoče kdaj pozneje. Toda vi me morate obiskati, kolikokrat bo mogoče.

Zopet sta nekaj časa molčala.

>Da mi je težko, Janček, to mi že lahko veruješ. Rad bi zopet enkrat videl Leno po tako dolgem času, in še celo na dan poroke. Saj je moja edina sestra.<

Janček je zavzdihnil. Nato je rekel:

>Stari Prek ne bo več dolgo. Sedaj ima še raka na jetrih. Matija mi je pisal. No, in če bo umrl, bo Lota gotovo šla proč. Potem boš pa lahko prišel domov.<

>Da, potem bom pa že prišel.<

Ob slovesu je Janček jokal.

>Z Bogom, Henrik! Če bi prišel še k svatbi, potem bi bila naša sreča popolna.<

>Ne jokaj, Janček! Bodi vesel, da se lahko poročiš. Lepo pozdravi doma in srečno potuj!<

STOLARNA — Anton Kobl

(BOROVNICA). — Zaloge upognjenega pohištva. Centrala: Ljubljana, Ižanska cesta 22.

OGLARJEV dobro izvežbanih, sprejme več partij industrijsko podjetje na Gorenjskem. Delo stalno. Pojasnila daje L. PALJEVEC, Ljubljana, Slomškova ulica 21. 1741

Šivalni stroj predam, skoro nov, popolnoma zaprt, pripraven tudi kot pisalna miza, s 6 predali, mehagoni (rudeča) politiran. — FRANIČA ŽIVALIČ, GUNČLJE št. 9, p. št. Vid nad Ljubljano. 1730

Ne pozabite

da ste se vedno najbolje kupili blago za obleke, strelce, nogavice, rute, majice in sploh vse manu-fakturno blago pri

F. ČEŠNOVAR, Ljubljana

Stari trg 16.

VELIKO,

dobičkanosno posestvo

NA GORI pri SODRAŽICI, Dolenjsko, v izmeri 16 ha 63 a 54 m², se radi preselitve pod zelo ugodnimi pogoji proda. Hiša v zelo dobrem stanju, z dobro ideočo koncesijonirano gostilno in trgovino z mešanim blagom, z vsem tozadevnim inventarjem, 6 sob, veliko gospodarsko poslopje, vinska klet, svinjski hlev posebej — štiri gozdne, gosto zaraščene parcele, 10 rodovitnih travnikov in 8 dobro zagnojnih njiv. Kupcu uporaba stanovanja in lokalov takoj na razpolago. — Interesenti naj se osebno ali pismeno obrnejo na naslov:

SLAVA VESELOVA — LJUBLJANA

Aleksandrova cesta 10.

TUJSKI PROMET V ITALIJI.

V preteklem letu so pustili tujei v Italiji 2.500 milijonov lir. Predstojništva muzejev in cerkev so se obrnila na vlado s prošnjo, naj da večje vsote za ohranitev spomenikov in umetnosti sploh, ker pridejo tujei v Italijo v prvi vrsti zaradi teh. — Ravno vsled izrednega tujkega prometa pa tudi nikjer drugod tako ne kradejo kakor v Italiji. Zadnjič na primer je šla na kolodvoru v Milanu neka dama iz železniškega voza ven, da si je kupila časopis. Na svojem sedežu je pustila ročni kovček. Ko je prišla nazaj, je kovček izginil, z njim pa tudi 800 tisoč lir, ki so bile notri. Neki drugi dami je bila ukradena ročna torbica s 50.000 lirami, nekemu Amerikancu denarno pismo s 27.000 dolarji itd.

NOVI OGNJENIKI.

Na Ogrskem se let oživil star ognjenik, ki že več sto let ni deloval. Zemljiska skorja se dviga in pada kakor morje, in če hodiš po njej, moraš paziti, da ne padeš. To gibanje povzroča lava, ki išče izhoda. — Prebivalci angleškega mesteca Wednesday so te dni opazili, da živijo na ognjeniku. V mestnem parku se je neko jutro odprla deset metrov globoka jama in plameni so švigali iz nje; po dnevi se je valil iz žrela gost dim. Takoj so poklicali strokovnjake in ti so rekli, da je ognjeniško ognjišče zelo obsežno in da bo morebiti tudi drugod iskalo izhoda.

LOČITVE ZAKONA V SEVERNI AMERIKI.

Številke o ločenih zakonih v Sev. Ameriki so strašne. Leta 1870. je prišlo na 50.000 zakonov 80 ločitev, leta 1922. pa že 330. V prejšnjih letih je bil glavni vzrok ločitve navadno nezvestoba, sedaj pa ne več, temveč grdo ravnanje zakonskih drug z drugim in pa zapuščanje lastnega doma.

POSLEDICE NOVE NOŠE.

V mestih si dajo deklice sedaj ostriči lase na kratko. Žene so se še malo obotavljale; ko si jih je pa dala ostriči tudi belgijska kraljica, so se oklenile nove mode tudi žene. Največ dobička imajo seveda česalnice; samo v enem okraju v Londonu so odprli v zadnjem času 100 novih česalnic oziroma strižnic.

PAZLJIVA PAPIGA.

Papige dosežejo starost sto let in še več. V neki londonski trgovini je nastavljena 70 let stara papiga, ki čuti, kdaj bo treba trgovino zapreti, in takrat reče: Čas je prišel, zaprite!

DOBRO SPANJE.

Neka ženska v Johannesburgu v Južni Afriki spi že petnajst let. Vsakih šest mesecev se za nekaj ur zbudi, pa na stavljenja ji vprašanja ne more odgo-

voriti. Pred 15 leti bi se bila imela poročiti, pa ji je ženin par dni pred poroko umrl in je ta udarec vplival na živce na omenjeni način. Navadno se tak človek slednjič popolnoma zbudi in je čisto zdrav.

STAR GASILEC.

V Claville na Francoskem je praznoval gasilec Peter Mariet te dni svoj 102. rojstni dan. Pri paradah še zmeraj nastopi.

POSTOJSKA JAMA.

Kdor bo od 15. maja do 15. junija ahl pa v mesecu septembru obiskal Postojnsko jamo, bo imel na italijanskih železnicah 40 odstotni popust. Lani je obiskalo Postojnsko jamo več kot 100.000 ljudi.

PRIJAZNI LJUDJE.

Ob obali zahodne Afrike živi roč, ki ima človeško meso zelo rad. Imenujejo se Landumani in se jih črnci zelo bojijo, ker jih imajo za čarovnike. Landumani mislijo, da si prisvojijo dobre lastnosti tistih, ki jih zakoljejo in pojedjo. Francoska finančna straža (dežela je francoska) je iskala zadnjič nekega zgubljenega otroka; dobila ga je v gozdu, a že v skledci, ki je bila z listjem pokrita. Zraven je bilo šest Landumanov. Ljudožreec je straža kar tam posrelila.

ZVITA MAČKA.

Gospa je imela krotkega tička ki ga je vsak dan izpustila iz kletke.

Neko jutro, ko je tiček pobiral drobtine po tleh, ga njena mačka, ki se je s tičkom prav dobro razumela, nankrat prime z gobcem in skoči na mizo.

Gospa se silno prestraši, meneč, da hoče mačka tiča požreti. Toda ko se ozre, vidi, da je pustila vrata odprta in da je tuja mačka prišla v sobo. Ko jo je zapolila, je njena mačka skočila z mize in izpustila tiča na tla, ne da bi mu bila kaj storila.

SKRIVNOSTI VELIKIH GOVORNIKOV.

Angleški državnik Austen Chamberlain je v »Empire Review« priobčil lep članek z naslovom: »Kako se veliki govorniki pripravljajo na svoje govore.« Chamberlain nam pripoveduje skušnje iz občevarja s politiki. Od sebe ne črhne niti besedice. Članek bo ohrabil posebno alabejše govornike; kajti tudi veliki govorniki govorov ne stresajo iz rokava, tako pravi Chamberlain. Sicer jim mora tudi zavist priznati veliko zmožnost besedičenja, a o mučnih urah priprave nismo vedeli dosedaj nič, to se vedele samo žene govornikov in pa njih zasebni tajniki.

Članek je pogledal vsem govornikom v karte in mu ni mogel nihče nič skrivti. Niti Pitt niti Macaulay niti Bright in tudi Disraeli ne. Sedaj vemo dobro, da Disraeli ni govoril brez priprave in da se je moral tudi veliki Gladstone pripravljati. Gladstonov zasebni tajnik Hamilton nam pripoveduje, kako je moral vodilni angleški politik pred velikim govorniškim bitkami orati po kočljivem polju zunanje politike. Sicer ni napravil nobenega pismenega koncepta, a na

sofi je ležal in premišljeval je; gorje mu, kdor ga je v takih trenutkih motil. Tudi Chamberlainov oče je bil velik govornik. O njegovih pripravah se je njegova sobarica izrasla v teje zares klasični obliki: »Ne gre za to, kaj govori, temveč kakšen mu je takrat obraz. Zato ga tudi v govorniškem treningu ni nikdar motila.

Lord Salisbury je govoril prosto, tako tudi Bonar Law. Na mizi pred seboj sta imela par listov, na katerih sta imela fiksiran kakšen poseben poudarek. To pa za slabe govornike pač ni nič; kako morejo metati z dejstvi okoli in udarjati z dokazi, kakor sta delala ta dva govorniška velikana? Ni čudno, če je bil po takšnem govoru Bonar Law bolj zdelan, kakor po tridesetkilometerskem maršu.

Chamberlain govori nato o politiku, ki deluje še sedaj. Ta dika govorniškega odra pill, oblikuje in poantira misli na način, da se vsakdo vprašuje: »Kako napravi to?« Takole: »Imam jako spretnega in brihtnega tajnika. Zaprem ga v sobo, mene samega pa v drugo sobo. Vsak napravi govor, kakor zna in more. Nato primerjava in kar je najboljše, to si izberem.« Zalibog nam Chamberlain ne pove, ali so najboljši odstavki duševna lastnina politikova ali tajnikova. O Balfourju pravi člankar: »Ne drži se suženjako svojih zapisnikov, so mu samo smernice, nikdar ga ne ovirajo v prostosti izražanja. A opombe si le dela, to moramo pribiti.«

Parlamentarni novinec, ki bere te vrstice, pa sedaj vseeno ne ve, kako mora napraviti. Njemu na ljubo odkrije Chamberlain skrivnost, ki mu jo je nekoč povedal njegov oče in ki jo pozna veliko govornikov že davno: »Ne trudi se preveč s svojimi govori, kakor sem se jaz. Trud napravi govore sicer boljše; a danes, ko se toliko govori, ne gre več nato, kaj se govori.«

IZBERA.

Stirje delavci nekega kvekerja (kvekerji so verska družba v Angliji in Ameriki, ustanovljenaredi 17. stoletja) pridejo na novega leta dan voščiti mu srečno novo leto in po občajna novoletna darila.

Ko odveščijo, jim pravi gospodar: »Dobro, prijatelji, tu so vaša darila; vsak od vas naj si izbere ali petnajst šilingov ali eno sveto pismo.«

»Jaz ne znam čitati,« pravi prvi, »torej vzamem petnajst šilingov.«

»Jaz umem čitati,« pravi drugi, »a potrebujem denarja.« On vzame tudi petnajst šilingov.

Tretji si je izvolil prav tako.

Na vrsto pride četrti, mlad, trinajst ali štirinajstleten fant.

Kveker ga pogleda preprijazno in mu reče: »Ali si vzamete ta denar, ki si ga lahko zaslužite z delom in pridnostjo v kratkem času, ali hočete to lepo knjigo?«

»Če pravite, da je knjiga dobra, jo vzemem in bom doma čital iz nje svoji materi,« odgovori dečko.

Vzame knjigo, jo odpre in najde med listi bankovec za pet funtov (= 100 šilingov).

UPANJE ZA VOJNE SLEPCICE.

V mestu Bordeaux (izgovori: Bordó) na Francoskem živi zdravnik dr. Bonneton, ki je dal dosedaj že šestnajst popolnoma

osepelim vojnim slepcem vid nazaj. O zadnjem slučaju pripovedujejo: Neki tak revež je bil že pri vseh zdravniških in val so rekli, da ni nobene pomoči. Slišal je o Bonnetonu in je šel k njemu. Zdravnik ga je operiral in zamore prejšnji slepec sedaj že predmete okoli sebe razlikovati in s povečalnimi steklom črke brati. Ko bo lahko nosil nalašč za to pripravljena očala, bo popolnoma zdrav.

ROBERT SOUTHEY

(1774—1843) je bil znamenit angleški pesnik, pola živahne domišljije in slikovitega izražanja. Večina njegovih pesnitev ima za predmet samo tuje kraje in osebe. Bil je tudi zgodovinar; napisal je zgodovino Brazilije, življenje admirala Nelsona itd. Seveda so ga nabiralci podpisov neprestano preganjali; da bi se jih rešil, je rekel svoji poznejši ženi, pesnici Karolini Ani Bowles, naj pošlje vsem nabiralcem podpisov najprvo cenik, in potem se bo podpisal. Seveda so nabiralci avtoagrafov polastili tudi tega pisma in je bilo pred približno dvajset leti prodano v Londonu za veliko vsoto. Povedati moramo, da je angleški funt šterlingov enak 20 šilingom in da je bil šiling toliko kakor naša predvojna krona in 20 vinarjev. Naša predvojna krona pa je bila malo več kakor dinar ali lira. Šiling se razdeli na 12 penca. Koliko je danes funt šterlingov, beremo vsak dan v časopisih. Tisto zanimivo pismo se je glasilo takole:

»Robert Southey naznanja, da mu prinašajo podpisal velik dobiček, in objavlja zato svojim prijateljem in ostalemu občinstvu tale cenik; podpisi se zajamčeno pristni.

	F. st.	S.	P.
Navaden podpis	—	3	4
Navaden podpis, zelo lepo spisan	—	6	8
Navaden podpis, z geslom ali svetopisemskim izrekom	—	18	4
Navaden podpis, s še nenatisnjenim stihom	1	1	—
Podpis z verzom, nalašč za tisti namen napravljenim	8	8	—
Podpis s sentimentalnim verzom, pa ne nad šest vrstic	5	5	—
Podpis s humorističnim verzom	7	17	6
Podpis z vljudnim ali celó ljubeznivim dostavkom	10	10	6

sv ženske volivke v Pragi. Praški mestni volivni imeniki izkazujejo po stanju koncem l. 1924 vsega 437.523 volivcev, med temi 203.101 moški in 234.422 žensk. Ženske so torej v večini za 31.331 glasov.

sv V Rimu se udara zemlja. V spodnjih plasteh rimskega ozemlja se v zadnjem času vrše neke neznane izpremembe, katerih posledica je, da se na mnogih mestih udara zemlja. Pred 14 dnevi se je pripetil udor na cesti Ripetta, ki na sroču ni sahteval črtov.

Minoli teden so je udrla zemlja na cesti Latina in požrla 4 delavce, od katerih dveh še vedno niso našli. 7. t. m. se je udrla zemlja v okraju Prati, kjer napeljujejo električne razsvetljavo. V urtni sta izgubila dva delavca, katerih enega so po dolgem trudu tekopali s zlomljenimi udi, a še živega, drugi je bil že mrtev.

sv Prijateljica podgan. Oraška policija ima že par let neprestano opraviti z 49 letno pletilko Avrelijo Mayer. Žena je velika prijateljica belih podgan, ki jih redi v svojem stanovanju. Ne redi pa ene ali dveh, ampak celo jata, tako da je vse stanovanje zamrajeno in da se sosedne stranke pritožujejo. Policija ji je že mnogokrat zaplenila njeno mežažerijo in Mayerjevo kaznovala, ta stanovanje je morala nesrečnica, a vse nič ne pomaga. V nekaj tednih si žena vedno znova kredi mnogoštevilčen podganji rod. Prav te dni je morala policija znova posredovati. Gradčani so nadeli Mayerjevi naslov »Rattenköningin«.

sv Trgovina s dekleti. Neki hamburški list je pred kratkim objavil, da se išče boljše deklo za službo na veleposestvu. Neka hamburška družina, ki bi bila rada dobila službo za domačo hčer, je nato poslala svoje ponudbo. Oglasil se je neki Argant kot posredovalec in družina je sklenila s njim pogodbo. Na dan odhoda je pa deklo zbolelo in starši so to brzojavili na veleposestvo. Od tamkaj so pa takoj dobili odgovor, da tamkaj nič ne vedo o kakem dekletu, ki naj bi prišlo v službo. Starši so nato celo stvar prijaviли policiji, ki je aretirala posredovalca. Iz pisem, ki so jih našli pri njem, je policija dooznala, da je Argant trgovec s dekleti in da obstoje v Strašburgu borza za to trgovino. Dekleta — stara od 16—18 let — pošiljajo največ v Južno Ameriko in na Balkan. — Skoraj istočasno je policija v Marseilleju odkrila centralo za trgovino s dekleti. Večinoma so kupčevalci s goljuživimi obljubami zvaljali v svoje mreže mlade pariške delavke, ki so jih nato s posebejnimi listi odpravljali v Argentinijo.

Najnižje cene pri manufakturnem blagu
doscžete edino le pri menli Zatorej Vas vabim k nakupu blaga, ki sem ravnatelj prejel velikanske množino v bogati izbiri za pomladanske in letne obleke. Ker je direkten nakup in vsled porasti dinarja, so cene zelo nizke, tako, da je vsakemu možno za veliko noč nabaviti si za mal denar krasno obleko. Za cenj. nakup se najtopleje priporočam. — J. MENART, trgovec — DOMZALÉ

Zoper slabo prebavo,

bledico in oabelost naročajte HOCEVARJEVO »AROMATICNO ŽELEZNATO TINKTURO« po 20 Din steklenici — številne zabvale na razpolago! Po pošti od 3 steklenic dalje namo od izdelovalca lekarnarja HOCEVARJA, VRHNIKA.

Harmonij s tremi registri, v dobrem stanju in KOZO, švicarske paame, cene prodam. Mar. Zupan, Bukovca 43, p. Vodice, Gor.

Lanene tropine v vrečah po 40 kg. in tudi manjše množino, oddaja ALOJZIJ TRAMPUŠ, izdel. lan. olja v Golem brdu štev. 28, p. Medvode. 1753

FABIANI & JURJEVEC

LJUBLJANA » Stritarjeva ulica št. 5.

Priporočava se slavnemu občinstvu pri nakupu BLAGA za OBLEKE. Največja izbira avilnih RUF in ŠERP. — Postrožna solidna ter nizke cene.

MESARSKI VAJENEC. močan, vsaj 16 let star, se takoj sprejma. Zglasi se lahko vsak dan pri Fr. Cirmanu, št. Vid nad Ljubljano št. 17. 1530

UČENCA za mesarsko obrt, poštenih staršev, sprejme takoj **FRANC LOGAR**, mesar, CERKNICA št. 160. 1718

Semenski oves

francosko LUCERNO — DOMAČO DETELJO — ruzna TRAVNA SEMENA — PESO, GRAHORO, priporoča za pomladanske setev

FRAN POGAČNIK

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA ŠT. 36

Kadar pridete v Ljubljano

ogledajte si veliko zalogo **BLAGA** za moške in ženske obleke. — Blago kakor cena vam bosta ugajala.

IZPLAČALA SE BO VOZNJA!

R. MIKLAUC

»PRI ŠKOFU«, LJUBLJANA.

Belo platno

trpajno „Trst“ in 12 Din, močno „Bava“ 12 Din. Slovensko platno zelo močno 12 Din, fino „Beograd“ tkanina 17 Din, zelo fino tkanina „Gorica“ za srajce 12 Din, posebno fini narurali šifon 20 em 20 Din, zaspošilka valovrgovina R. Stermečki, Celje št. 19. Ilustrirani cenik s čez 1000 slikami se pošlje vsakemu zastopniku, vsotni od sukna, kamgarina in razne manufakturne robe pa samo za 2 dni na ogled. Ktor pride s vlakom osebno kupovat, dobi nakupno primerne povrnitev voznje. Naročila čez 500

Din pošiljnine prosto. — Trgovci engross ceno.

Naprodaj STROJI ZA OPEKO

na katerih se izdeluje navadna, okrogla in zarezna. A. TRBAN, lesna industrija, JESENICE.

KUPITE

izvanredno po znižani ceni belo platno za rjuhe, 150 em široko, meter Din 27.—, isto bolj grobo, meter Din 33.—. Isto se vam priporoča ugodni nakup blaga za birmance, ter za moške in ženske obleke. Vzorce od platna zastopj. — Se priporoča

Anton Savnik — Škofja Loka.

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

Excella

najboljši in vendar najcenejši stroj za rodbino in obrt.

Nadomestni deli za vse stroje.

J. Gorec, Ljubljana,
Palača Ljubljanske kreditne banke

ALI SE HOČETE OSVOBODITI PROTINA IN REVMAZMA?

To morete doseči s izbrano zdravilno pijačo. Te vrste zdravljenje izboljša splošni počutek, pospeši slast do jedi, dvigne prebavo in pospeši celo osdravljenje. Mladi in stari se more podvreči temu načinu zdravljenja, ki je naglo pomagal tudi v zelo obupnih slučajih.

POVSEM ZASTONJ

Vam nudim priliko, da se sami prepričate o učinkovanju. Zahtevajte navodila o zdravljenju revmatičnih boleznikov, ki vam pove, kako se morete naglo rešiti svojih bolečin. Pišite takoj na:
August Märzke, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalerstrasse Nr. 5. Abth. 303.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 200 milijonov kron.

Najcenejši nakup

modracov, žitnih vložkov, divanov, otoman ter vseh tapetniških izdelkov. Prodaja tudi žimo, atrik in blago za zimnice po najnižjih cenah. —

Sa priporoča

Rudolf Sever,
specijalna zaloga tapetniških izdelkov,
Ljubljana, Gospovertska cesta 6.

Pozor ženini in reziste!
Vabimo na ogled!

Konjskega hlapca kateri se razume in ima veselje pri plemenih kobilah in zna vsa kmetiška dela, išče: **JANKO VILAR,** posestnik, Dob pri Domžalah.

STAMPILJE
tečna in solidna

Teodor Rabič
LJUBLJANA
KOROŠKOVA ULICA 28

Najboljši šivalni stroj je odno in Josip Petelinca

razsko **Ortznay in Adler** za ročno, obrt in industrijo

Ljubljana blizu Praterovega spomenika, ob vseh vrstah in vsega krojačstva, velično garancija.

Delavnica na popravila za vsa vrsta. Telefon 912. Na zvezi

Pre novosti gamladenovke in celnega blaga

Prepričate se pred nakupom!

Da se dobi dobro in trpežno blago, za moške in ženske obleke, in vse druge potrebščine **SAMO**

Ceški izdelki pri

„ČESNIKU“
LJUBLJANA, LINGARJEVA ULICA

Opozorjen novost in kraljice pri na kupu
šivlje in krojače! (balistbe)
Cene znatno padle!
Prenehajte strgati rokava!

Posušene šaravne zastore

Lesni izdelki edej Kanjski koci

Najpopolnejši ŠIVALNI STROJI

za šivanje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Proden si nabavite stroj, ogledate si te izrednosti pri terdki

L. Baraga,
Ljubljana
Selenburg ul. 6A
Brezplačen pouk.
15 letna jamstva.

Važno za kovače!

Terdka D. Čebit, Ljubljana Wolfova 181
Vam dobavi v plombiranih vrečah 4 80 kg **najceneje**

1° angleški kovaški promog po 100 Din za 100 kg

1° angleški šlozijski in livarniški koke po 120 Din za 100 kg

Dvakrat izdatnejši kot dom. promog. Kder poskusi enkrat, ostane stalna odjemalec.

PREPRIČAJTE SE TUDI VI!

Priporoča se terdka

R. MIKLAUC, Ljubljana
Lingarjeva ul. - Medena ul. - Pred Skofijo

pri nakupu

suknenega in modnega blaga za moške obleke.

Zahtevajte cenik ali vsakršno knjigo.

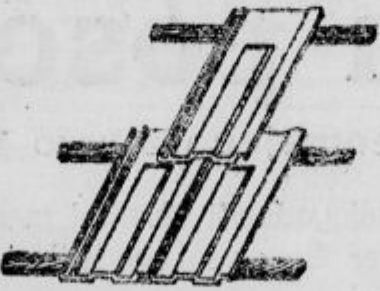
Najcenejše strešno kritje!

ZDRUŽENE OPEKARNE D. D. LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 18

preje VIDIC-KNEZ tovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini, takoj dobavno, najboljše preiskuhene modele strešnikov, s eno ali dvema za rezama, kakor tudi bobrovcev (liber) in

zidno opeko

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in blačevine za moške obleke

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mostni trg 18

Svilene rute

NAJNOVEJSE — ravnokar došla, po zelo nizkih cenah. — **IVAN SAVNIK** — KRANJ 5061.

Pišite takoj po vzorce za različne obleke!

Ko bi mogli osebno z Vami govoriti

bi Vam lahko razjasnil, kako slabo storko, ako pri izbiranju mila niste oprezni in koliko škodljiva so dostikrat slaba mila! Če želite strokovnj. izkušeno **MILO LEPOTE IN ZDRAVJA**, tedaj poizkusite ono od petih vrst **FELLERJEVEGA ELSA - MILA V OBLIKI STEKLENIC**. Elsatilijne mlečno mila, Elsa-glicerinsko, Elsa-boraksovo, Elsa-katronovo in Elsa-milo za britje. Vsaka vrsta teh mil s zakonom zaščiteno znamko prjetno diši, je zelo štedljiva, izvrstno se peni, ovačuje in ohrani kožo zdravo in lepo. Ta mila so najboljša in najfinjša, kar se v milu eplah more dati!

ZA POIZKUSNJO 5 kosov Elsa - mila v obliki steklenic s zavojnico in poštnino 52 Din, toda le tedaj, če se denar pošlje vnaprej, ker je poštnina po povzetju za 10 Din višja.

Naročila nasloviti na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar v Stubiči Donji Elsatrg 16 Hrvatska.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57 in 470. Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Brzoslav. Gospobanka.

Račun poslovnega čehovskega urada za Slovenijo št. 11.045 v lastni palači (vis à vis hotela „Union“). Račun poslovnega čehovskega urada v Zagrebu št. 39.000

Podružnice: Celje, Dlakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajeva, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000.—, vloge nad K 600,000.000.—

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jezikne shranbe za vrednote, kupuje in prodaja kar najboljše tuje valute in devize, sprojema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski odelok: Direktno zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriškimi zapuščin.

1925 Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.